REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 2-1-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 ∶ మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ∶ సంచిక 1

శ్రీ గోలి శంకరయ్య దీక్ష ఆధారంగా

నెల్లూరులో అరాజకశక్తుల స్వైరవిహారం !

డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి పిచ్చిచేష్టలతో ప్రారంభమైన అలజడి ఉద్రిక్తమై, కల్లోలమై తుపాకికాల్పులకు దారితీసింది

ఒకరి మరణం: ఆర్గురికి గాయాలు

—o—

అరెస్టు గావింపబడిన రామచంద్రారెడ్డి పోలీస్ కళ్లుగప్పి పరారయ్యాడు

శంకరయ్య దీక్ష విరమించాడు : టౌను ప్రశాంతంగా వున్నది

రెండు మాసాలు కాకముందే నెల్లూరు పట్టణం మరొకసారి అరాజకానికి గురియైంది. బియ్యంధరల తగ్గింపు విషయంలో డిసెంబరు 21 తేది నుండి సాగించబడుతున్న గోలి శంకరయ్యగారి నిరాహారదీక్ష పర్యవసానంగా, డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి హద్దుమీరిన ప్రవర్తనతో, పరిస్థితులు వుద్రిక్తమై, గుంపులను చెదరగొట్టుటకు బాష్పవాయువు ప్రయోగింపబడి, 144 సెక్షను విధించబడి, కడకు తుపాకి కాల్పులు సాగించవలసివచ్చింది. స్టోనుహౌసుపేట బ్రిడ్జి వద్ద, ప్రాణరక్షణకు పోలీస్ తుపాకులు ప్రేల్చగా, ఒక అమాయకవ్యక్తి మరణించాడు; ఆర్గురు గాయబడ్డారు,

డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి అరెస్టుచేయబడి, పోలీస్ వ్యానులో గూడూరుకు తీసుకపోబడగా, పోలీస్ నిర్బంధంనుండి తప్పించుకొని పోయాడు. శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, కలెక్టరు ప్రభృతుల కోర్కెపై 31తేది సాయంకాలం శంకరయ్య దీక్ష విరమించి, హాస్పటల్లో చికిత్సపొందుతూ కోలుకుంటున్నాడు. నిన్న నేడుగూడా పట్టణం ప్రశాంతంగా వున్నది.

రూపాయకు రెండుశేర్లు బియ్యం అమ్మించాలని శ్రీ గోలి శంకరయ్యగారు గత 21 తేది ప్రాయోపవేశ దీక్ష ప్రారంభించారు. ఆ రెండుశేర్లు నెల్లూరు బియ్యంగా వుండాలని తర్వాత చేర్చబడింది. అది వారి అభిప్రాయమో, ప్రక్కనచేరిన దుష్టగ్రహాల చేష్టో తెలియదు. కాని రూపాయకు రెండు శేర్లు అమ్మించాలనే వాదంలోని సబబు, న్యాయమూ, నెల్లూరుబియ్యమే కావాలన డంలో కనుపించ లేదు.

శంకరయ్యగారు దీక్ష ప్రారంభించగా; ఆందోళనకు ఒక కార్యాచరణ సమితి ఏర్పడింది. సభలు, రాయబారాలు, వుత్సవాలు జరిగాయి. హుండీ వంటకంగూడా సాగింది. కార్యాచరణ సభ్యులు- రామకోటయ్య, వెంకట్రామయ్య యిత్యాది అశాంతి, అల్లరి సమయాల్లో సాక్షాత్కరించే పాతవారే.

శంకరయ్య దీక్ష ఆరంభం పట్ల ప్రజల సానుభూతి వుండినది. ముఖ్యంగా మధ్య తరగతి, పేద ప్రజలు చౌకగా బియ్యం కోరేవారే కదా! కాని కేంద్రప్రభుత్వానికి సంబంధించిన యీ సమస్యను, స్థానికంగా పరిష్కరించమనడం, దానికి ప్రాయోపవేశం చేయడం పట్ల భిన్నాభిప్రాయాలుండినవి. చౌకధరకు బియ్యం యివ్వాలనే దానిపట్ల మా సానుభూతి ప్రదర్శించాము గాని నిరాహారదీక్షను సమర్థించలేక పోయాము. ఏదో ఒక మిషతో అశాంతి కల్గించాలనేవారు తప్ప, ధాన్యంధరలవంటి సమస్యలను యీ విధంగా పరిష్కరించాలనేవారు వుండరు.

30 తేది వరకు పరిస్థితులు ప్రశాంతంగానే వుండినవి. 30 తేది శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి ప్రభృతులు శంకరయ్యగారిని కలుసుకొని, ఇది ప్రభుత్వం పరిష్కరించవలసిన యావద్భారత సమస్య అని, తాము ప్రభుత్వాలు కోరవలసి, శ్రీ కృష్ణమాచారి ప్రభృతులు, ఒకటి రెండు చౌకడిపోలు పెట్టి నెల్లూరు బియ్యం రూపాయకు రెండు శేర్లు అమ్మించగలవని వాగ్దానం చేస్తూ, దీక్ష విరమించవలసిందిగా కోరారు. శంకరయ్య సమ్మతించినారుగాని, ప్రక్కగ్రహాల వల్లనేమో, అది జరుగలేదు.

31 తేది వుదయం డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవేశించి తిక్కరాజువారి సత్రం వద్దవున్న పోలీస్ కానిస్టేబుల్సు టోపీలను పెరికి వేయడంతో ప్రారంభమైంది కల్లోలం. రామచంద్రారెడ్డి ఒక కానిస్టేబులును దుర్భాషలాడి, యిద్దరు కానిస్టేబుల్సు టోపీలులాగి

—తరువాయి 6 పేజీలో

కట్టుకొంటూవుంటే హాయిగా వున్నది

రాయవరపు శంకరయ్య అండ్ సన్సు

CLOTH MERCHANTS

ట్రంకురోడ్డు Tel : 138 నెల్లూరు

RATES ARE FIXED PLEASE

(గత సంచిక తరువాయి)

శుభలక్షణ లక్షితుడగు లక్ష్మణుడు గాయములతో రక్తసిక్తదేహుడై ఇంద్రజిత్తు సంహారమువలన సంతుష్టుడై యుద్ధమునందలి బడలికచే విభీషణుని ఆనుకొని రామ-సుగ్రీవులున్న చోటికేతెంచెను. అట్లేతెంచి సౌమిత్రి శ్రీరామచంద్రునకభివాదము గావించి ఇంద్రజిత్తువధమును తెలిపెను. శ్రీరాముడు లక్ష్మణుడింద్రజిత్తును వధించెనని విని అమందానందమునొంది తమ్ముని చేరదీసికొని శిరమును ముద్దాడి తన తొడపై కూర్చుండబెట్టుకొని గాయములతో నిండియున్న యాతని కౌగిలించుకొని దేహమును నిమురుచు, ప్రేమమీర నిట్లనియెను. "సెబాసు! లక్ష్మణా! గొప్ప కార్యమును సాధించితివి. రావణాత్మజుని వధతో నీకు జయము మనదే. ఇంద్రజిత్తు చచ్చిన రావణుడు మడిసినట్లే. రావణుని కాదరువైనవానిని నరికితివి. మూడు రేయింబవళ్లు ఎడతెరిపిలేని సంగరమొనర్చి ఎట్టకేలకు వానిని రూపుమాపితివి. ఇంద్రజిత్తు మరణవార్త విని రావణుడు పుత్రశోకముతో యుద్ధరంగమునకు రాగలడు. నేను వాని నెదుర్కొని తుదముట్టింతును. తమ్ముడా! నీవు నాకతోడై పోరి జయమును పడసితివి గాన నీకు సీతయు, పృథ్వియు పొందనలవి కానివి కావు. విభీషణ హనుమంతులు సమరమున గొప్పనైపుణ్యము చూపిరి." అట్లు ముదముతో పలికి శ్రీరాముడు వానరవైద్యుడగు సుషేణుని పిలిచి లక్ష్మణునకు, తదితరులకు గాయముల చికిత్స చేయుమని ఆనతీయగా సుషేణుడు లక్ష్మణుని ముక్కుకడ నొక దివ్యమూలిక నుంచగా దాని వాసన పీల్చి సౌమిత్రి గాయములు మానినవాడై స్వస్థత పొందెను. అట్లే గాయపడిన వానరులును చికిత్సపొందిరి. వానరులు రామలక్ష్మణుల చుట్టును చేరి లక్ష్మణుని కొనియాడిరి.

లంకాపురిలోనికి ప్రవేశించిన రాక్షసులు రాక్షసేంద్రుని కడకేగి విభీషణుని తోడ్పాటుతో శూరుడగు లక్ష్మణుడు ఇంద్రజిత్తును వధించెనని రాజునకు విన్నవించిరి. పుత్ర మరణవార్త విని రావణుడు తుప్పవలె కూలిపోయి మూర్ఛనొంది చాలసేపటికి స్మృతినొంది శోకదహిత హృదయముతో పుత్రశోకముచే క్రుంగిపోవుచు, "హా! నా పుత్రా! హా! రాక్షసాగ్రేసరా! ఓరి వీరాధివీరా! ఓయీ మహారథా! తొల్లి వేల్పుల రేనిని గెలిచి ఇంద్రజిత్తని బిరుదము వహించిన నీవు నేడిట్లు లక్ష్మణుని చేతబడితివా!! కాలాంతకుని సహితము నీ బాణములతో వధింపగల నీవు కేవలము మానవమాత్రుని పాలబడితివే! యమధర్మరాజు నిన్ను కడకు జయించెనుగదా. అతడే నిన్ను మృత్యువువాతబడవేసెను. సమరమున వీరమరణమొందు శూరులు స్వర్గలోకము చేరెదరు. అయిన నీవు స్వర్గము చేరితివి కాబోలు. ఇంద్రజిత్తు మరణవార్తవిని దేవమహర్షి లోకపాలురందరు హాయిగా నిద్రింతురు. అయ్యో! ఇంద్రజిత్తు లేడా? ఇంద్రజిత్తొక్కడు లేనిచో ఈ పుడమి యంతయు నాకు శూన్యముగా దోచుచున్నది. హా! నా బిడ్డా! నీ తల్లి మండోదరిని, నీ ధర్మపత్నిని, నన్ను గుండెపగిలిన దుఃఖాంబుధిలో ముంచిపోతివా! నీ యువరాజ్యపదవిని, లంకానగరమును విడనాడితివే. నేను మరణించిన తదుపరి నాకు పితృకృత్యము సేయవలసిన నీకు నేను ప్రేతకార్యము సల్పవలెనా? నా డెందమున నాటుకొన్న వ్యసనమును మాన్పకయే ఎటకేగితివి? ఇక నాకు ప్రతీకారమే మిగిలియున్నది," అని పలవించుచున్న రావణునికి శోకముచే క్రోధము మిక్కుటమయ్యెను. మహోగ్రుడై రావణుడావలింపగా నతని నోటినుండి పొగతోగూడిన మంటలు వెలువడెను. స్వాభావికముగా ఎఱ్ఱనైన యతని కండ్లు క్రోధాగ్నిచే జ్వలించుచు మండుచున్న దీపమునుండి మంటలతో గూడిన చమురుబొట్లు పడునట్లతని కన్నులనుండి కన్నీటి బిందువులు రాలెను.

లంకలో విలాపము

ప్రళయకాల రుద్రునివలెను భీకరుడైన యా రావణుడప్పుడు పండ్లు పటపట గొఱుకుచునుండ ఆ ధ్వనికి రక్కసులు భీతిల్లి దాగిరి. శోకాగ్ర పరవశుడైయున్న రాక్షసేశ్వరుడు అప్పుడు చేయవలసిన కర్తవ్యమును గూర్చి యాలోచించి సీతావధమునకు నిశ్చయించుకొనెను.

అంత రావణుడు దగ్గఱనున్న రాక్షసులతో బిగ్గఱగా నిట్లనియెను. "నా పుత్రుడు వానరులను మోసపుచ్చుటకై మాయసీతను వధించెను. నా పుత్ర మరణమునకు కారణభూతురాలైన నిజమగు సీతనే నేనిప్పుడు సంహరించెదను." అట్లు పలికి రాక్షసేంద్రుడు ఖడ్గమును చేబూని త్వరితముగా అశోకవనమునకు బయలుదేరెను. ఆవిధముగా పోవుచున్న రావణుని గాంచి కొందరు రక్కసులు రావణ ప్రతాపమును కొనియాడి సంతసించిరి. చేతిలో ఖడ్గముతో భయంకరమూర్తియై కడు నాగ్రహముతో అశోకవనమును ప్రవేశించుచున్న రావణుని గాంచి సీత, "అక్కటా! ఈ దుర్మార్గుడు కట్టలుకబూని నన్నుద్దేశించి పరుగిడి వచ్చుచున్నాడు. నన్ను సాధనచేసి వధింపబూనుచున్నాడు కాబోలు. లేక రాజపుత్రులు రామలక్ష్మణులను వధించి వచ్చుచున్నాడేమో. అయ్యో! నేనెంత పాపాత్మురాలను! ఏల నాకీ పాడుబ్రతుకు! పుత్రశోకముచే ఈ క్రూరుడు నన్నే వధింపవచ్చుచున్నాడో! హనుమంతుని మాటవిని ఆనాడే అతని వీపున కూర్చుండి పోయియుండిన ఈ పాటికి నా ప్రియుని అంకముపై యుండెడిదానను. అప్పుడెంత బుద్ధిహీనురాలనై మారుతిమాట ఒప్పుకొనకపోతిని. రావణుడు యుద్ధరంగమున రాముని వధించెనని విని నా యత్త కౌసల్య దుఃఖాతురాలై ఆత్మహత్యకు పూనుకొనునుగదా! దీనికంతయు కారకురాలు ఆ గూని మంథరయే! దానిని దూఱవలయును," అని విలపించుచుండెను. రావణుడు సీతను సమీపించు నంతలో సకల మేధావంతుడు బుద్ధిమంతుడైన రావణుని మంత్రి సుపార్శ్వుడను వాడు రాజా చేయబోవు దుష్కృత్యము గాంచి కంపించినవాడై రావణు నడ్డగించి "మహారాజా! నీవు సాక్షాత్తుగా కుబేరుని తమ్ముడవు. సకలధర్మశాస్త్రముల నెఱింగినవాడవు. అట్టి నీకిట్టి నీచబుద్ధి యేల కలిగెను? అట్టిపనికేల ఒడిగట్టెదవు? ఓ దశగ్రీవా! అబలనగు దానిని చంపుటకు నిశ్చయించుకొంటివా? స్త్రీహత్యా పాతకమును గట్టుకొని పరాభవము ననుభవించెదవా? క్రోధమునకు లొంగినవాడవై వైదేహిని చంపబోవుచున్నావు. నీవు వేదాధ్యయన మొనర్చి సకల నీతిశాస్త్రములను పఠించినవాడవు; గొప్ప తపోనిష్ఠాగరిష్ఠుడవు. స్త్రీవధము గావించి తపస్సిద్ధి నంతయు మంటగలిపెదవా? నీతో సమానుడెవడు? నీవు కోపమునంతయు రామునిపైకి మరల్పుము. మేమందఱము నీకు తోడ్పడెదము. నేడు కృష్ణపక్ష చతుర్దశి. ఈనాడే యుద్ధప్రయత్నములు గావించుకొని స్వసైన్యముతో రణరంగమునకు మఱలుము. రేపు అమావాస్య శత్రువిజయము గావింపుము. సమరమున రామలక్ష్మణుల వధించి ఆవల సీతను చేపట్టుము. బ్రహ్మయొసగిన కవచమును ధరించి మేటి రథారూఢుడవై సంగరమునకు సంసిద్ధుడవు కమ్ము," అని విన్నవింపగా రావణుడు ఆప్తుడు చెప్పిన సత్యవాక్కును విని నగరమునకు మఱలెను.

అనంతరము రావణుడు సభామందిరమున శోకించి కడు దీనుడై నిట్టూర్పులు విడుచుచు సింహాసనము మీద కూర్చుండి పుత్ర మరణ వ్యసనముచే గుందుచు కొంతతడవు ధ్యానపరుడై యుండెను. తరువాత చేతులు మోడ్చి సేనాపతులను గాంచి వారితో నిట్లనియెను. "సేనాధిపతులారా! మీరు రథగజతురంగ సమేతమైన సకలసేనను గొని సత్వరము సంగరభూమికేగి ఆ రాముని నొక్కనిని చుట్టుకొని వధింపుడు. మీకా కార్యము సాధ్యమయ్యేని నేను రేపు యుద్ధభూమికి వచ్చి ఆ రాముని సంహరించెదను" అని రావణుడానతీయగా రాక్షస సేనానాయకులు చతురంగబల సమేతమైన మూలబలమునంతయు తోడ్కొని యుద్ధభూమికి బయలుదేరిరి. అప్పుడా రాక్షస సైనికులు రథములపైనను, ఏనుగులపైనను, గుఱ్ఱములపైనను నెక్కి పోవుచుండ సంధ్యవేళలో పర్వతశిఖరములు తరలివెళ్లినట్లుండెను. యుద్ధమునకు వచ్చుచున్న రాక్షససేనను గాంచి వానరులు మ్రాకులను, పర్వత శిలలను పెల్లగించి రాక్షసుల నెదుర్కొనిరి. రాక్షసులు పరిఘ శక్తి శర ఖడ్గాది వివిధాయుధములతో వానరులపైకి గవిసిరి. రాక్షస వానరులకు భయంకర యుద్ధము జరిగెను. వానరులు గుంపులు గుంపులుగా రథములపైకి, గజతురగములపై కుఱికి రథముల విఱుగగొట్టుచు, అశ్వగజములను కూల్చుచు, రక్కసుల మోదుచు గొప్ప భీభత్సమును కలుగజేసిరి. వానరులందరు సమూహములుగా నొక్కొక్క రాక్షసుని చుట్టుముట్టి వధించిరి. రాక్షసులు కంకటాయుధములతో వానరులను వేలకొలదిగా గూల్చిరి.

తరువాత శ్రీరాముడు వింటిని గైకొని రాక్షస సేనాసముద్రము ప్రవేశించి బాణవర్షము కురిపించి రాక్షసుల చెల్లాచెదరు చేసెను. శ్రీరాముని బాణవృష్టియే రాక్షస సేనను కాలుచిచ్చువలె దహించి నాశనము చేసెను. రాక్షసుల కెటుచూచినను రామ బాణములే కన్పించుచుండెను గాని దాశరథి గోచరమగుట లేదు. రాక్షసులకు తమ సైనికులు కూలుటయే కన్పించుచున్నది గాని రాముని హస్తలాఘవమును కనుగొనజాలకుండిరి. రాముడు గాంధర్వాస్త్రమును వేయగా రక్కసులు మోహపరవశులైరి. అప్పుడా రక్కసులు యుద్ధరంగమున వేలకొలది రాములను చూచుచుండిరి. ఆ తరుణములో నొక్క రాముని మాత్రమే గాంచుచుండిరి. అట్లు శ్రీరామచంద్రుడు ధనుర్విద్యా ప్రవీణతతో దినమున ఎనిమిదవ భాగములో— అనగా మూడుముక్కాలు గడియలలో పదునెనిమిది వేల ఏనుగులను వాని మావటీండ్రను, పదునాలుగు వేవురు గుఱ్ఱపు రౌతులను వారి గుఱ్ఱములను, పదివేవురు రథికులను వారి రథములను, రెండులక్షల కాల్బలమును దహింప బాణములవేసి క్రుంచెను. ఆ రాక్షసులలో హతశేషులైన కొలదిమంది మాత్రము గర్వముడిగి ప్రాణములతో లంకాపురిలోనికి పరుగిడిరి. శ్రీరాముని ప్రతాపమును నింగినుండి వీక్షించుచున్న దేవ గంధర్వ మహర్షి సిద్ధులు రాముని 'బాగుబాగు' అని కొనియాడిరి. రాముడు దరినున్న విభీషణ హనుమంతాదులనుజూచి, "మిత్రులారా! ఈ దివ్యాస్త్ర ప్రయోగశక్తి నాకును, రుద్రునకు మాత్రమే గలదు" అని తెలియజేసెను. శ్రీరాముని దేవతలు స్తోత్రముచేసిరి.

రావణుడు యుద్ధమున కంపిన రాక్షస సైనికులందఱు మడిసిరనివిని మగలం గోల్పోయినవారును, పుత్రుల బోగొట్టుకొన్న వారును, బంధువులను ఆప్తులను గోల్పోయిన వారునైన రాక్షసకాంతలందఱు తత్తఱపాటునొంది కరుణదీనముగా నిట్లు విలపించిరి. "అక్కటా! వికృతస్వరూపిణియగు శూర్పణఖ శ్రీరామునికడ కేలపోయెనో! ఆ శూర్పణఖ నిమిత్తమే కదా రావణుడు రామునితో బలవద్విరోధమును పెట్టుకొనెను. రావణుడు తనవినాశనమునకే సీతనపహరించి తెచ్చెను. దశగ్రీవుడు సీతను బొందనవాడును గాడు. కాని యతనికి పరాక్రమవంతుడైన రామునితో తీఱని పగ ఏర్పడినది. రాఘవుడు మున్ను విరాధుని తానొక్కడే వధించెను; జనస్థానమున పదునాలుగు వేవురు రాక్షసులను, ఖర దూషణ త్రిశిరులను తానొక్కడే సంహరించెను; కబంధుని పరిమార్చెను. బలవంతుడగు వాలిని వధించి సుగ్రీవునికి పట్టముగట్టెను. ఈ ఘనకార్యములన్నియు చూడ రాముడు సకలరాక్షస సంహారము సేయగలడను ప్రబలనిదర్శనము లేకదా. ఉత్తమోత్తముడైన విభీషణుని హితవాక్యములు రాక్షసేంద్రుని చెవికెక్కలేదుకదా. విభీషణుని మాటయే వినియుండిన పట్టణమిట్లు వల్లకాడయ్యెడిదా? త్రివిక్రమ పరాక్రమముడగు కుంభకర్ణుడు, అతికాయుడు, ముద్దులపట్టి ఇంద్రజిత్తు రామలక్ష్మణులవలన వధింపబడినను రావణుడింకను తెలిసికొనకున్నాడు. రుద్రుడో, విష్ణువో, మహేంద్రుడో, లేక యముడో రామరూపముతో వచ్చి మనల తుదముట్టించుచున్నాడు. తొల్లి రక్కసులు వేల్పుల హింసించుచుండ వారు మహేశ్వరుని శరణుజొచ్చుగా నతడు వారితో, "దేవతలారా! మీ మేలు కొఱకు రాక్షసవినాశనముకై యొక వనిత పుట్టబోవుచున్నది; అని వాక్రుచ్చెను. కాని ఈ సీత మనవంశము నెల్లను మ్రింగనున్నది. పాపకర్ముడు బుద్ధిహీనుడైన ఈ రావణునివలన మనలకింత చేటువాటిల్లెను. మనల రాముని బారినుండి రక్షింపగల నాథుడు ముల్లోకములలో నెవ్వడును లేడు" అట్లు రాక్షస కాంతలు ఒండొరులను కౌగిలించుకొని గొల్లున రోదనము చేసిరి.

(సశేషము)

హైదరాబాద్ లేఖ

★★★ మా విలేకరి ★★★

శాసనసభ సమావేశం

చర్చలు, నిర్ణయాలు-సమీక్ష

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభల శీతాకాల సమావేశాలు దాదాపు 25 రోజులు, ఒక్కొక్క రోజున ఉదయం, సాయంత్రంకూడా చర్చలుజరిపి, గత 20 తేది ముగిసాయి. మళ్లీ ఫిబ్రవరిలో బడ్జెటుకోసం సమావేశమవుతాయి.

విశ్వవిద్యాలయబిల్లులు, జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయితీ సమితులబిల్లు, ఆహార పరిస్థితిపై చర్చ, వేతనాలసంఘ సిఫార్సులు, సంజీవరెడ్డి మంత్రివర్గంపై అసంతృప్తివాదుల తిరుగుబాటు, తత్ఫలితంగా దాదాపు 20 ఏళ్లుగా తెలంగాణా కాంగ్రెసు రాజకీయాల్లో ప్రముఖపాత్రవహించిన డాక్టర్ మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు కాంగ్రెసునుంచి తాత్కాలికంగా తొలగింపు — ఈ సమావేశ సందర్భంలో జరిగిన ప్రధానఘట్టాలు. వీటన్నింటిపై జరిగిన నిర్ణయాలు నిరాశాజనకంగా వున్నాయని వేరేచెప్పనక్కరలేదు.

ఈ నిర్ణయాల స్వభావాలు ఎలా వున్నప్పటికీ ఈ నిర్ణయాలు చేయడానికి ప్రభుత్వం అవలంబించిన మార్గం, పద్ధతి శోచనీయంగా వున్నది.

★

విశ్వవిద్యాలయాల బిల్లులను అసలు ప్రజలకుచేసిన బహిరంగ వాగ్దానాలకు భిన్నంగా రూపొందించారు. వీటిని శాసనసభలలోను బయటను చాలామంది విమర్శించారు. కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులుకూడా ఖండించారు. ప్రజాభిప్రాయ సేకరణకై చిత్తుబిల్లును విడుదలచేసిననాటికంటే శాసనసభ ముందుకు వచ్చిన బిల్లు ఘోరంగావుంది. తరువాత శాసనసభల్లో సాధారణచర్చజరిగి సెలెక్టుకమిటీకి వెళ్లి వచ్చిన బిల్లుయింకా అధ్వాన్నతరంగా రూపొందింది. ప్రజాభిప్రాయదృష్టితో తగుమార్పులుచేసి అందరికీ వీలయినంతవరకు అంగీకారయోగ్యంగా శాసనాన్ని రూపొందించే ఉద్దేశంతో చిత్తుబిల్లులను ప్రజాభిప్రాయ సేకరణకై పంపుతారు. విశ్వవిద్యాలయ బిల్లులను అలా విడుదలచేసిన తరువాత పలువురు విద్యావేత్తలు, వీరికిమించి రాష్ట్రంలోని మూడు విశ్వవిద్యాలయాల సెనేట్లు ఈ బిల్లులద్వారా తలపెట్టిన మార్పులను ప్రతిఘటించారు. దీన్ని మంత్రివర్గం ఖాతరుచేయలేదు. శాసనసభలో సభ్యులు చేసిన విమర్శలదృష్ట్యా తగు మార్పులతో ఇంకా చక్కబరచే ఉద్దేశంతో ఏబిల్లునైనా శాసనసభా సెలెక్టుకమిటీకి పంపిస్తారు. ఉస్మానియా, ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలబిల్లులపై వేసిన సెలెక్టుకమిటీలు, బిల్లును బాగుచేసేబదులు ఇంకా ఘోరంగా తయారుచేశాయి. సెలెక్టుకమిటీని కాంగ్రెసు సభ్యులు కేవలం విద్యామంత్రిగారికి పత్తాసు ఇవ్వడానికే తోడ్పడ్డారు. కాని తమ విధ్యుక్తధర్మం నెరవేర్చలేకపోయారని వేరేచెప్పనక్కరలేదు. అలాగే శాసనసభలో పార్టీ "ముబలోల" సహాయంతో మెజారిటీగా ప్రతిపక్షాల ప్రతిసవరణను త్రోసిరాజని విద్యామంత్రిగారు బిల్లులకు సారధ్యం వహించారు. చర్చల్లో చేసేపాలనను ప్రజాస్వామ్యం అంటారు. సంజీవరెడ్డి ప్రభుత్వం హయాంలో అక్షరాలా సంఖ్యలతో పరిపాలనే ప్రజాస్వామ్యంగా భావించవలసి వుంటుంది.

మంత్రివర్గానికి భిన్నమైన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చేవారు పార్టీలోపలివారైనా వెలుపలివారైనా, సంఖ్య ఇప్పటికి తక్కువే అయినా, వారు ప్రజాప్రతినిధులే. వారి అభిప్రాయాలనుకూడా గౌరవించి అంగీకరించడానికి వీలుండేదేమో ప్రభుత్వపక్షం

నెహ్రూకు 11 పేజీల నివేదిక: 45 మంది శాసనసభ్యుల సంతకాలు?.....

ఆలోచించాలి. అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యం విజయవంతమవుతుంది. అన్ని రాజకీయ పార్టీల భావనా ప్రయోజనం ప్రజలకు దేశానికీ కలుగుతుంది. ఇలాంటిసలహా సంప్రదింపులు, ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు వున్నప్పుడే ఒక పార్టీ ప్రభుత్వంచేసిన ప్రతిశాసనాన్ని మరొకపార్టీ ప్రభుత్వంరాగానే రద్దుచేయడమో, సవరించడమో అవసరముండదు.

★

జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితుల బిల్లుకూడా మంత్రి బసవరాజుగారు, ఇది చరిత్రాత్మకమైన పరిపాలనాత్మక సంస్కరణ అని చెప్తున్నా, అందులో అధికార వికేంద్రీకరణ కాని, బలవంతరాయ్ మెహతా కమిటీ ఆశించిన స్థానిక వికాసకార్యక్రమాల నిర్వహణలో ప్రజల చొరవకు అవకాశం కాని కనపడదు. ఈ బిల్లు ప్రస్తుత రూపంలో చట్టమైతే ఏర్పడే జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితులు నామమాత్రమై, కార్య నిర్వాహకోద్యోగుల విస్తృతాధికారాలక్రింద కేవలం ప్రభుత్వం పైనుంచి పంపిన స్కీములను, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ఖర్చుమేరకు మంజూరు చేయడంవినా మరేమీ చేయలేని స్థితిలో వుంటాయి. జిల్లా పరిషత్తుకు కలెక్టరును అధ్యక్షుడుగా చేయడంకంటే అప్రజాస్వామిక ఆలోచన, విధానం మరొకటి వుండదు. స్వేచ్ఛగా ఆలోచించి నిర్ణయం చేయగలగడం ప్రజాస్వామిక కార్యనిర్వహణకు ప్రధాన లక్షణం. ప్రభుత్వ ఆజ్ఞలను అనువర్తించే జిల్లాకలెక్టరు అధ్యక్షుడుగా వుంటే, అతనిద్వారా వెల్లడయే ప్రభుత్వాభిప్రాయాలను నిర్లక్ష్యంచి, నిర్ణయాలుచేయడం, చేసి నెగ్గించుకోవడం ఎంత ఎన్నికైన సభ్యులకైనా దుస్సాధ్యం. ఈ బిల్లుద్వారా ఇప్పటి జిల్లా బోర్డుల అధికారాలను, జిల్లాపరిషత్తులకు అప్పగించే అధికారం ప్రభుత్వానికి వుంటుంది. కాని అలా తప్పకుండా అప్పగించా అని ఎక్కడా లేదు. ముఖ్యరాజకీయాల కారణంగా పైనుంచి జోక్యాలు హెచ్చు కావడంవలన జిల్లాబోర్డుల వుపయోగం ప్రజలకు ఇటీవల కనిపించలేదు. కాని యిలాంటి జోక్యం తక్కువగా వున్నరోజుల్లో వాటికున్న పరిమితాధికారాల్లోనే అవి ఎంతో సేవను, ముఖ్యంగా విద్యారంగంలో, కొన్ని జిల్లాల్లో చేశాయి. వాటికున్నపాటి అధికారాలు, ప్రజాస్వామిక స్వభావం ఈ జిల్లా పరిషత్తులకు వుండవు. పంచాయితీల ద్వారా ఎన్నికయే సమితులుకూడా పంచాయితీల పెత్తనంకలిగి వాటి కార్యకలాపాలకు అడ్డుతగిలేటట్టే వుంటాయికాని, పంచాయితీ పరిపాలన గ్రామాలలో శక్తివంతంగా జరిగేట్టు తోడ్పడజాలవు.

దేశంకోసం గాంధీజీ వూహించిన వికేంద్రీకృత రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో గ్రామ పంచాయతీ ప్రాతిపదికపై జిల్లా, రాష్ట్ర, కేంద్ర పరిషత్తులు ఏర్పడాలని కోరారు కాని సమష్టి శ్రేయస్సుకోసం పంచాయితీలు తమ సర్వ స్వతంత్రాధికారాలను పై పరిషత్తులకు దఖలు చేయాలన్నారు. ఈ బిల్లు ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన అధికారాలలో అతిసామాన్యమైన కొన్నింటిని క్రింది సంస్థలకు దఖలు చేస్తుంది. ఈ విధంగా ఈబిల్లుకూడా, అధికారాలన్నింటినీ తమ హస్తాల్లోనే ఉంచుకోవాలనే ప్రభుత్వ నిశ్చయాన్నే ప్రతిబింబిస్తున్నది.

★

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

ఈ సంవత్సరం 'భారత రత్న' బిరుదును పొందిన డాక్టరు ధోండే కేశవ కార్వే— ఎడమవైపు రాగిఆకు ఆకారంలోవున్న పతకంచూడవచ్చు.

అధికమైన మిరప పంటకు

మా నాగలి మార్కు

చిల్లీ మిక్చరు

వాడండి

నత్రజని 10%; భాస్వరం 9.5%; పొటాష్ 2.5%. యీ పాళ్ళతో శాస్త్రయుక్తముగ తయారు చేయబడిన మా చిల్లీ మిక్చరు వాడి మిరప పంటను అధికం చేయండి.

ఆంధ్ర బోన్ మిల్లు కంపెనీ

స్టోక్‌హవుస్‌పేట (రేబాలవారిసందు) — నెల్లూరు

టెలిఫోన్ : 67.

సీమపందులు - దున్నపోతులు ఏలం

యార్కుషైరు - బెర్కుషైరు సీమపందులున్నూ - ముర్రా - బండ్లకు పనికివచ్చు నాటుదున్నపోతులున్నూ 7-1-1959 తేది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా - రాపూరు సమీపం మద్దూరుపల్లెలో యేలము ద్వారా విక్రయించబడును.

—నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి.

ఆత్మకూరు ఓట్ల వివరాలు

28-12-58 తేది జరిగిన ఆత్మకూరు ఉపఎన్నికలో వివిధ అభ్యర్థులకు వచ్చిన ఓట్ల వివరాలను పోలింగు స్టేషన్లవారీగా దిగువ యిస్తున్నాము. ఒక పోలింగులోని అన్నిబూతుల ఓట్లు కలిపి యివ్వబడినవి.

పోలింగు స్టేషను	కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి ఆనం సంజీవరెడ్డి	ప్ర.సో.పా. అభ్యర్థి జి.సి. కొండయ్య	స్వతంత్ర అభ్యర్థి డా. రామచంద్రారెడ్డి
అనంతసాగరం ఫిర్కా:			
బొమ్మవరం అగ్రహారం	589	156	7
మంగుపల్లి	806	275	16
పడమటికంభంపాడు	404	297	7
ఉప్పలపాడు	640	132	3
ముస్తాపురం	796	79	8
అనంతసాగరం	1017	581	13
కామిరెడ్డిపాడు	440	24	2
గారంవరం	202	218	3
వెంగంపల్లి	199	786	7
దేవరాయపల్లి బిట్ I	191	220	—
దేవరాయపల్లి బిట్ II	447	380	4
మహిమలూరు ఫిర్కా:			
పొంగూరు	648	444	13
మినగల్లు	225	240	5
రామస్వామిపల్లె	67	305	6
మహిమలూరు	418	657	13
కరిటంపాడు	133	549	11
డి. సి. పల్లె	181	224	6
గండ్లపీడు	208	224	3
అరవీడు	332	210	6
దూబగుంట	182	414	6
బోయిలచిరువెళ్ళ	184	288	3
రేవూరు	85	355	7
రేపూరు	454	224	6
మురగళ్ళ	85	728	6
ఆత్మకూరు ఫిర్కా:			
ఆత్మకూరుటౌను	1602	1516	35
చేరారెడ్డిపల్లె	325	274	13
అప్పారావుపాలెం	166	368	4
బట్టేపాడు	696	233	5
నవ్వూరుపాడు	298	111	—
నెల్లోయడపల్లి	561	208	4
రాజవోలు	430	84	8
వాసిలి	190	573	3
కొలగట్ల	381	89	2
అనుమసముద్రంపేట ఫిర్కా:			
పునుగోడు	512	35	3
గుడిపాడు	249	461	17
ఎ. యస్. పేట	709	680	12
శివ్వూరుపాడు	94	277	7
కొండమీదికొండూరు	168	181	7
పెరిమన	250	290	10
పెదబ్బిపురం	94	218	4
చాటగోతువరం	151	175	7
చిరమనఫిర్కా:			
కొరిమెర్ల	259	264	11
హసనాపురం	133	383	2
శ్రీకొలను	250	398	6
తిలపూరుపాడు	88	249	3
చిరమన	321	414	13
కావలియడవల్లి	128	620	5
జమ్మవరం	13	564	—
పాతివాపురం	70	601	1
గుంపర్లపాడు	256	130	4
కమ్మవారిపాలెం	269	293	1
విరువూరు ఫిర్కా:			
ఉలవపల్లి	229	98	2
పాడేరు	110	477	5
పెనుమాళ్ళపాడు	72	406	2
వెల్లేరు	183	330	4
పాతపాడు	236	285	—
నావూరు	392	499	16
బత్తులపల్లి	305	274	2
మాముడూరు	355	216	5
నారాయణపాలెం	220	207	5
విరువూరు	620	272	16
కేదురుపల్లి	334	378	6
నరహమ్మదాపురం	363	348	4
కాటిపర్తి	1060	462	18
అమ్మవారిపాలెం	287	399	4
ప్రభుత్వోద్యోగుల ఓట్లు	17	1	—

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED.
కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్
వారితో బ్యాంకి వ్యాపారముచేయుటకు అన్నివేళలూ మంచివేళలే.
సంతోషపూర్వకముగా మీ సేవచేయు బ్యాంకుకు యిచ్చాడేండి. రూ. 10/-ల ప్రారంభ డిపాజిటుతో మీఖాతాను ప్రారంభించమని మమ్ములనడగండి.
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా బ్రాంచీలు:
నెల్లూరు - కడప - సికింద్రాబాదు - హైదరాబాదు - ఆదోని - రాయదుర్గం - చిత్తూరు - ప్రొద్దటూరు.
స్థాపితము: 1906. హెడ్డాఫీసు: ఉడిపి, సౌత్ ఇండియా.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
చింతలూరు
ఆలమూరు పోస్టు * తూర్పు గోదావరిజిల్లా
ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును
ఆంధ్రప్రదేశమందంతటను బ్రాంచీలు - ఏజన్సీలు గలవు
బ్రాంచి :: ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారిణి డిపో
మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిస్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రివాతం, వచ్చు, తిమ్మెర్లను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కుగల ఔషధముమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.
ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.
'ఆయుర్వేదకేసరి' - 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య
పక్షవాతస్పెషలిస్టు (రిజిస్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
15, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోను నెం. 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవెల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

ఎర్ర కేరళలో

- మంత్రుల జీతాల తగ్గింపు బత్తాల పెంపకంతో భర్తీఅవుతున్నవి!
- ప్రభుత్వోద్యోగులను బెదరించి పార్టీ సభ్యులు పనులు చక్కబెట్టుకుంటున్నారు-
- ప్రభుత్వ శాఖలలో కమ్యూనిస్టులు నింపివేయబడుతున్నారు-
- మంత్రులు ఆశ్రిత పక్షపాతానికి అస్పదులే!

కావకొండలపైన పెంచబడే టెంకాయ తోపులను, ఆర డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరులను, ఎంత పండినా మెత్తబడని అరటిపండ్లను, రస్తాల వెంబడి ఒకే పద్ధతిలో అంతూపొంతూ లేకుండా కట్టబడిన గ్రామాలను, మగవారి కన్న మించిన సంఖ్యగా చదువుకొన్న స్త్రీలను, అంగుళంభూమి వృథ కాకుండా ఏదో ఒక పైరుపెట్టి పొట్టనింపుకొనే రైతులను, రెండు తుండుగుడ్డలతో తృప్తిపడి చీరలజోలికి పోవట్టి యిల్లాండ్రను, రక్షాడ్రైవర్లను, రస్తా కూలీలను, కారులో కూర్చొబెట్టుకొనిపోయ్యే మంత్రులను, గ్రామాలమధ్య పత్తులను, బలిసిన పులులను, మదించిన అడవి యేనుగులను, 25 అడుగుల పొడవైన కొండపాములను కూతవేటుదూరంలోనే ఆశ్రయాన్ని, అధపోలీసులను, అఖిల వ్యాయాధికరులను, బహుభర్తృత్వంగల ఆదివాసులను, "గజేంద్ర మోక్షాన్ని" జ్ఞప్తికితెచ్చు కుంజరయూథంబులను చూడవలెనంటే కేరళకే రావలెను.

పోలేదు. ఇటీవల ఘోరమైన దడదడశబ్దంతో వనవాస ప్రశాంతిని భంగపరచుచు తమవంకకు పాడుచుకొనుచు వచ్చుచుండిన యీ మోటారు బోటును కన్నెత్తి చూడనైనచూడక తొండ మెత్తి విననైనవినక గజేంద్రునివలె 25 మంది భార్యలతోను పున్నలతోను కొండ కనవు మేయుచుండిన గంభీరుడైన గజరాజే పాపం.

చాలకాలనుండి కేరళ స్త్రీలకున్న హక్కులు ఇతర రాష్ట్రాలలో లేవు. అనేక మంది వనితలు కోఆపరేటివ్ డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రారులుగాను, మేజస్ట్రేట్లుగాను, సబ్ జడ్జీలుగాను సబ్ రిజిస్ట్రార్లుగాను, పోలీసుఉద్యోగులుగాను ఉన్నారు. మంత్రుల్లో రెవిన్యూమంత్రి కె. ఆర్. గౌరి స్త్రీ. ఇక ఉపాధ్యాయినులకు,

స్తాలకు వెల్లవొక్కాల చిన్న ఉద్యోగులకు కూడ యీగాలి కొంతవరకు పారింది కాని అంతటితో ప్రభుత్వము చేయదలచిన మేళ్లన్ని సాధ్యపడక ఆగిపోయినవి. మంత్రులు తమ జీతాలను 750 నుండి గాంధిగారి నిర్ణయమైన 500 లకు తగ్గించుకొన్నది నిజమే కాని పరిస్థితులు చక్కగా తెలిసిన కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారము ఈ వారను ప్రయాణ బత్తాలతో వారు (సెలవు పరాసరి కేయి) పూర్తిచేసుకున్నారు. నివసించే యిండ్లు ఆడంబరంగాను హెచ్చు అద్దె యిచ్చేవిగాను వుంటాయి. అందరికి సర్కారువారి మోటార్లు వున్నాయి. సైకిళ్లు త్రొక్కుతూ మంత్రులు తిరుగుతుంటారని చెప్పేవన్నీ ఎర్రికథలేను.

ఒక స్నేహితుణ్ణి అడిగితే ఈ విధంగా ఈ మంత్రుల వైఖరిని వర్ణించారు. లోగడ కాంగ్రెసు మంత్రులు గ్రామాలకు వెళ్ళినపుడు ఎవరైనా గ్రామానికి ఏదైనా వసతికల్పించవలెనని కోరినపుడు అది తన శాఖకు సంబంధించిన విషయము కాకపోతే వారు "ఇది నా శాఖకాదు, ఫలానా మంత్రిని అడగండి" అని చెప్పి తప్పించుకొనేవారు. ఎర్రిమంత్రులు అట్లు చెప్పకుండా "ఇది నాకు సంబంధించింది కాదు. అయితే దీనికి సంబంధించిన మంత్రితో తప్పక చెప్పి ఏదైనంతవరకు చేసేటట్టు చూస్తాను" అని చెప్పి ప్రజల అనురాగాన్ని విశ్వాసాన్ని పొందుతుంటారు. ఇంతమాత్రం కలుపుగోలుతనం లేనందువల్లనే అధికారాన్ని పోగొట్టుకున్నారు తెల్లటోపీలవారి పాలకులు.

కమ్యూనిస్టులు తమ గూర్లను చక్కబెట్టుకొనేదనేమాట చిన్నచేపలకు చెప్పవలసిన మాటే. చిన్న పెద్ద కంట్రాక్టులన్నీ పార్టీవారికే.

> **కేరళలో యీ వారంలో పర్యటించిన శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి అభిప్రాయాలు**
>
> * * *
>
> శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు యీ వారంలో కేరళలో పర్యటించి, 1 తేది నెల్లూరు వచ్చేశారు. అప్పటి పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రశ్నించగా వారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను, సంక్షిప్తంగా, వ్యాసరూపంలో దిగువయిస్తున్నాము. కేంద్రమంత్రి శ్రీ దత్తార్ నెల్లూరు కార్యక్రమానంతరం, రాఘవయ్యగారు తిరుగా తన కేరళ పర్యటనము కొనసాగించగలరట.
>
> —సం. జ. రై.

దను అపవాదును తొలగించుకొనడానికి కేరళ ప్రభుత్వానికి చాలాకాలము పట్టగలదు. కేరళలోని ఒకటి రెండు శాఖలలో తప్ప మిగత వానిలో స్వతంత్రప్రవృత్తిగల ఉద్యోగులు చాలమంది యింకను వున్నారని చెప్పలేకున్నాము.

దక్షిణ హిందూస్థానపు ప్రభుత్వాల ప్రబల విరోధి బియ్యం. 1951 లో కొమ్మలంతిరిగిన కాంగ్రెసు మంత్రులను దిగువకుదించింది అర్థలకు ఎగుస్తూండిన బియ్యపు ధరలు. 1961లో అధికారంలోవున్న పార్టీలను పట్టి చూ ద

కేరళలో రూపాయకు రెండుశేర్ల బియ్యం అమ్ముతున్నారనడం కమ్యూనిస్టుల కట్టుకథ!

ఈమధ్యాహ్నం పెరియార్ పరిసరాల అనతిదూరమందే మద్రాసుప్రభుత్వపు రిహాదారీ బంగళాకువచ్చి అడుగు పెట్టామో లేదో ప్రక్కన్నే వంద గజాల దూరంలో ఒక సాంబర్ (అడవిదుప్పి) యొక్క మరణవేదనలో కూడిన కడపటికూత వినబడింది. మరు క్షణమే పులివేటు. అసలైన దట్టమైన అరణ్యం అంతా నిశ్శబ్దంతో నిండిపోయింది. అడవి మృగాలపైన ఇండియా ప్రభుత్వానికి 15 సంవత్సరాలక్రిందట వెల్లగించుకొనివచ్చిన దయారసమే ఈ అడవి శరణ్యానికి ముఖ్యకారణము. క్రిములు తినగని, కాకులు దూరని యీ చిట్టడవిలో పులులు మందలు మందలుగా తిరుగు అడవియేనుగులు, నిర్భయంగా తిరాదు కొండ చిప్పరాజములు, ఎలుగులు, దుప్పులు, లేళ్లు, లక్షలకొలది వివిధరకములైన శకుంత సంతానములు విచ్చలవిడిగాను, నిర్భయముగాను జీవించుటే ఇచ్చటి విశదగిన విశేషము.

మైపుపని చేసేవారికి లెక్కలేదు. త్వరలో హైకోర్టుకుకూడ స్త్రీ న్యాయాధిపతిని నియమించవచ్చునని ఇక్కడ అనుకుంటున్నారు. ఇద్దరు డిప్యూటీ కలెక్టర్లుగా వున్నారు.

పరమేశ్వరుడు కేరళప్రాంతాన్ని సృష్టించినపుడు నారికేళాన్ని మొదట పుట్టించి తరువాత ఇచ్చటి నరులను పుట్టించినాడని చెప్పవచ్చు. టెంకాయచెట్టు ఇక్కడి కల్పవృక్షం. పోకచెట్టు కామధేనువు. ఇక అరటిచెట్లు మనప్రక్క ఉన్నంత బలిష్ఠమైనవి కానప్పటికి కేవలం వర్షాధారముతో లక్షలకొలదిగా కరలవంటుకొని పత్యానికి బ్రతుకుతుంటాయి.

కేరళలో తారు రస్తాలు అద్దాలవలె మెరుస్తూ శుభ్రంగా ఉంటాయి. జనం మన్నింతంగాను, నాజూకుగాను, శుభ్రంగాను

ఎర్రి పరిపాలన వచ్చినప్పటినుండి వేలకొలది పార్టీసభ్యులను ఉద్యోగాలలోకి చొప్పించారు. పెద్ద ఉద్యోగాలలోకూడ ఈ గాలి పారనివారు లేరంటే అతిశయోక్తికాదు. ఎంతటి అనామకుడైనాసరే పార్టీసభ్యుడు ఎంతటి ప్రభుత్వోద్యోగినిగాని నిలవేసి బెదిరించి తన కోర్కెను నెరవేర్చుకొనుచున్నా

బొయ్యేది యీ ధరలే. కేరళ ప్రభుత్వము బియ్యం విషయంలో ప్రజానురాగాన్ని పొందగలిగిందని ప్రభుత్వ పార్టీసభ్యులే చెప్పలేకున్నారు. మనప్రక్క పశువులుకూడ తినని మోటు చింతగింజలవలె నుండు బర్మాబియ్యం ఇక్కడ శేరు 8 అణాలు. ఇక తెనాలి

—కొరవ 8 వ పేజీలో

వేధిస్తున్న శాంతిభద్రతలప్రశ్న

పెరియారు నదికి అడ్డముగా 176 అడుగుల ఆనకట్టను 1895 లో కట్టి నదీ ప్రవాహాన్ని అడ్డగించినందువల్ల 114 మొదలు 152 అడుగులవరకు లోతు, 140 అడుగుల వెడల్పు, 10.21 చదరపుమైళ్ళ నీటివిస్తరణ, 1 లక్ష 65 వేల ఎకరముల ఆయకట్టుగల ఈ సరస్సు నిర్మితమైనది. ఈ నీటివసతే లేకున్నచో మధుర జిల్లా ఎండుకొనవలసివస్తుంది.

ఈ అడవిమృగాలు శరణ్యమైన అరణ్యములో తుపాకి వేటు విననీయకూడదను. ఇచ్చటి గిరిరాజులను ఆశించరాదు. మానవుడు చూపిన కరుణాన్ని ప్రాపకమునకు మృగాలు ఎంతో సహాకారాలను ప్రదర్శించగ

పామునొరికలవలె వంకరటింకరగాను ఉంటారు. మనుష్యులు, వీధులు, అంగళ్లు, ఉడుపులు అతిశుభ్రంగా ఉంటాయి. నేటి కేరళలో ఉపాధ్యాయులకు బంట్రోతులకు తోటల కూలీలకు ఉండే పలుకుబడి ఇతరులకు లేదు. వీరికే ఎర్రి ప్రభుత్వము ఎక్కువగా సహాయపడింది. వీరిపైననే దానికి పాటుకు హెచ్చుగా ఆధారపడింది.

అధికారానికి వచ్చినతరువాత కేరళ ప్రభుత్వము సర్కారు బంట్రోతులకు ఉపాధ్యాయులకు నెలకు 75 రూపాయల వంతున హెచ్చించి సమానమైన జీతాలను నిర్ణయించి యిరువురి కృతజ్ఞతను పొందింది. చిల్లర గుమా

పిల్లల లివరు, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

జమ్మివారి 'లివర్ క్యూర్'

మా ఖాతాదారుల సౌకర్యానికి, లాభానికి యీ దిగువ కనుబరచిన పరిదేశాలలో ప్రతి మాసం నిర్ణీత తేదిలలో, సలహాలు పొందుటకు మా డాక్టరు అందుబాటులో వుండును.

పరిదేశము:	తేది:		అడ్రసు:
నెల్లూరు	6	ఉదయం 9 గం॥నుండి 11 గం॥వ.	అజంతా హోటల్ - ట్రంకురోడ్డు
సికింద్రాబాద్ Dn.	8	,, 9 నుండి 12 వ.	తాజ్ మహల్ హోటల్ - సరోజినీదేవిరోడ్డు
హైదరాబాద్ ,,	9	,,	న్యూతాజ్ మహల్ హోటల్ - సుల్తాన్ బజార్
తెనాలి	12	ఉదయం 9 గం॥నుండి 11 గం॥వ.	కన్యకా పరమేశ్వరి సత్రం
గుంటూరు	14	,,	మెడికల్ స్టోర్సు - కొత్తపేట
మచిలీపట్టణము	16	,,	ఆనందఫార్మసీ - కెమిస్ట్సు - మెయిన్ రోడ్డు
రాజమండ్రి	19	,,	ఈశ్వరదాసు & కో., జనరల్ మర్చెంట్లు - 3/101, ఇన్నీసుపేట.
భీమవరం	20	,,	ప్రసాద్ సన్సు అండ్ కంపెని - నందమూరు రోడ్డు
కె. స్పెద్‌పూర్	15	ఉ॥ 9 గం॥ మొ॥ 11 గం॥ వరకు - సా॥ 4 గం॥ మొ॥ 6 గం॥ వరకు	మెసర్సు పిటీ కెమిస్ట్సు - షార్సి
ఖరగ్ పూర్	4	ఉ॥ 9 గం॥ మొ॥ 11 గం॥ వరకు - సా॥ 3 గం॥ మొ॥ 5 గం॥ వరకు	యునైటెడ్ మెడికల్ స్టోర్సు - N. T. E. 155, రైల్వేమార్కెటు.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు, మద్రాసు

బ్రాంచీలు

గుండా కృష్ణమూర్తి బిల్డింగ్సు, 17/3ఎ, నాగేశ్వరరావుపంతులురోడ్డు - గాంధీనగర్ పోస్టు — విజయవాడ.

సీతారామపేట - విజయనగరంపేట—132/1, మహాత్మా గాంధీరోడ్డు - సికింద్రా.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విలంబి, మార్గశిర శుద్ధ అష్టమి
12 పుష్యం, 1880. (2-1-1959)

నెల్లూరు సంఘటనలు

నెల్లూరు అరాజక నగరంగా జగత్ప్రసిద్ధి చెందుతుండడం అవమానకరమైన విషయం. 1958 సంవత్సరం వెళ్లిపోతూ నెల్లూరు పట్టణాన్ని అరాజకం పాలుజేసి పోయింది.

గోలి శంకరయ్యగారి ప్రాయోపవేశం, 31 తేది పోలీస్ కాల్పులు జరిగి, ఒకరు మరణించడం, అర్గురు క్షతగాత్రులు కావడం వరకు విషమించడం దురదృష్టకరం. శంకరయ్యగారి దీక్షవల్ల సాధించబడిన సత్ఫలితం చెప్పుకోదగినంత ఏమీ లేదు గాని; ఒక అమాయకుడు బలిఅయ్యాడు; అర్గురు పేదవారు అంగవికలులయ్యారు; వారికుటుంబాలు నిరాధారమైనవి.

ధాన్యంధరలు చుక్కలనంటినవి. బియ్యంధర సామాన్యులకు అందుబాటులో లేకుండా పోయింది. శ్రామికులు, వుద్యోగులు, మధ్య తరగతి ప్రజలు బియ్యం కొనలేక యాతనపడి పోతున్నారు. ఈ నగ్నసత్యాన్ని ఎవ్వరూ కాదనలేరు. ఈ పరిస్థితిని మెరుగుపరచి, తక్కువ ఆదాయంగల వర్గాలకు వెసులుబాటు కల్గించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వున్నది. లేకుంటే ప్రజలలో—పట్టణవాసులలోనైనా సరే — అశాంతి, ఆందోళన ప్రబలిపోతుంది. అది దేశశ్రేయానికి తీరని ప్రతిబంధకం. కాంగ్రెస్ నాయకులు, సంఘాలు దీనికి తీవ్రంగా కృషిచేయవలెను.

కాని చౌకగా బియ్యం అమ్మించమనేదానికి మార్గం అరాచకం, కల్లోలం కల్గించడం గాదు. ఇలాంటి నిత్యజీవిత సమస్యలకు ప్రాయోపవేశంలాంటి పవిత్ర సత్యాగ్రహ పద్ధతులు గూడా మార్గంగాదు. చట్టబద్ధమైన విధానమే శరణ్యం. ఇటువంటి సమస్యలకు గౌరవనీయులు, పలుకుబడిగలిగిన పౌరముఖ్యుల సహకార సానుభూతులు అవసరం. రౌడీలతో, అరాజకవాదులతో; దౌర్జన్యాలతో దౌష్ట్యలతో; బెదిరింపులతో లొంగదీయాలనుకోవడం, సాధించాలని ఆశించడం కేవలం భ్రమమాత్రమే. దీనివల్ల వ్యతిరేకఫలితాలు కలుగడం, పేదలు కష్టాలపాలు కావడం జరుగుతుంది. అందువల్ల యిలాంటివాటిలో గ్రుడ్డిగా పాల్గొనేవారు యీ పరిస్థితులను గూర్చి ఆలోచించవలసి వుంటుంది.

నెల్లూరు ఇటీవల అరాజకానికి నిలయమైంది. ప్రతిచిన్న సమస్య ఆధారంగా కల్లోల స్థితి కల్గించబడుతున్నది. ఎక్కడ ఏ మాత్రం అసంతృప్తివున్నా టవునులోని కొందరు వ్యక్తులు మాత్రం అందులో విధిగా ప్రవేశించడం, పరిస్థితులను క్లిష్టంజేయడం, ప్రశాంతమైన పౌరజీవితాన్ని భగ్నంగావించడం జరుగుతున్నది. వీరివృత్తి యిదేనా అనే అభిప్రాయంగూడా ప్రజలలో ఏర్పడుతున్నది. రాజకీయ స్వలాభపరులైన యీ వ్యక్తుల యీ బాధ్యతారహిత ప్రవర్తనను అరికట్టి, నెల్లూరు పౌరులు ప్రశాంతంగా జీవించే అవకాశం కల్పించవలసిన ధర్మం ప్రభుత్వంమీద వున్నది.

పోలీస్ కాల్పులు ఏ పరిస్థితుల్లోనూ అభిలషణీయంగాదు. అది ఎవ్వరికీ గౌరవప్రదం కాదుగూడా. కానీ స్వీయరక్షణకు, దోపిడి నివారణకు, వూపిరి తిరగని పరిస్థితుల్లో పోలీస్ కాల్పులు సాగించవలసి వచ్చింది.

నెల్లూరులో అరాజకం

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

విసరకొట్టి, మరొక కానిస్టేబులు సైకిలు లైటు క్రిందకొట్టగా, ఈ విషయం డి. యస్. పి. ఆనందరాంగారికి తెలియజేయబడిందని, వెంటనే వారు, టవునులోని సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు అచ్చటికివచ్చి, ప్రజలను చెదిరిపొమ్మన్నారని, లాఠీచార్జి జరిపారని తెలుస్తున్నది. డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిని అప్పుడే అరెస్టుగూడా జేశారు. అతనిని వదలమని జనం పోలీస్ వ్యానుపై రాళ్లురువ్వడం మొదలుపెట్టింది. కొందరు కానిస్టేబుల్లు, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు, చివరకు డి. యస్. పి. ఆనందరాంగూడా రాళ్లదెబ్బలకు గురియయ్యారు.

బాష్పవాయుప్రయోగం

ట్రంకురోడ్డులో చుట్టుపట్ల గుంపులుజాస్తి గావడంతో, చెదిరిపొమ్మనే విజ్ఞప్తులు నిరుపయోగంకాగా, బాష్పవాయువు ప్రయోగించబడింది. సెంట్రలుబ్యాంకి మొదలు, ట్రంకురోడ్డంతా జనవికీర్ణం చేయబడింది. జనం గుంపులుగావున్న చోటంతా బాష్పవాయువు వదలబడింది. ట్రంకురోడ్డు కిరువైపులావున్న నివాస గృహాలలోని వారు గూడా కంటనీరు కార్చక తప్పలేదు!

బారకాసు సభ

ఉద్రిక్తమైన జనాన్ని బారకాసులోని పార్కులోచేర్చి అనంతరామయ్య ఇస్మాయిల్ వగైరాలు వుపన్యాసాలు చేశారు. వుదయం అల్లరులకు తమబాధ్యతలేదని అనంతరామయ్య తప్పుకుంటే; కమ్యూనిస్టుపార్టీ యిలాంటి సమయంలో కార్యక్రమం యివ్వాలని, డాక్టరును విడిపించవేయాలని, ఉత్తరప్రదేశ్‌లోలాగా ధాన్యపుకొట్లను దోపిడి చేయాలని, సత్యాగ్రహం చేయాలని, 'నెల్లూరున్యూస్' ఇస్మాయిల్ వుపన్యసించాడు. బహిరంగసభలో కాకుండా, రహస్యంగా చర్చించవలసిన విషయాలనేకమున్నవని అనంతరామయ్య చెప్పి, సభచాలించారు.

దానికి పోలీసును నిందించలేము. లాఠీచార్జి జరిపి, బాష్పవాయువు ప్రయోగించి, ఆవేశపూరిత ప్రజాసమూహాలను అదుపులోపెట్టలేని విపరీత విపత్కర పరిస్థితుల్లో పోలీస్ చివరిచర్యగా కాల్పులు చేయవలసి వచ్చిందనే విషయం యీసందర్భంలో గమనించవలెను. 31 తేది పోలీస్ ఎంతోసహనాన్ని ప్రదర్శించింది. సాధ్యమైనంతవరకు శాంతియుత పద్ధతులతోనే విషమించిన పరిస్థితులను అదుపులోపెట్టుటకు ప్రయత్నించింది. ఒక్క కాల్పుల దుస్సంఘటనను మినహాయిస్తే, ఎక్కడా ఎవ్వరికీ చిన్నగాయంగూడా తగులలేదు. పైగా పోలీసే డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిబోటివారి దౌర్జన్యానికి గురియైంది.

తుపాకికాల్పులలో అశువులు బాసినవారికి, అంగవికలులైనవారికి మా సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము. అంగవికలులైన వారి కుటుంబాలకు ఏదైనా సహాయం జరగడం అవసరమని సూచిస్తున్నాము.

నెల్లూరు పట్టణంలోని మేధావులు, ముఖ్య పౌరులు, వణిక్ప్రముఖులు, అధికార్లు సమావేశమై, యికముందైనా టవున్, రౌడీ, అరాజకవాదుల దుశ్చర్యలకు గురికాకుండా, తగినమార్గాలు అన్వేషించడం అవసరమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఇస్మాయిల్ అరెస్టు

బారకాసు సభనుండి, ఇస్మాయిల్ ఒక గుంపును వెంటవేసుకొని, దర్గామిట్టలోని పోలీస్ ఆఫీసుకుపోయి, డాక్టరును విడిపించమని ప్రదర్శనలు చేయగా, అచ్చట అరెస్టు చేయబడ్డాడట.

144 సెక్షన్ విధింపు

పట్టణంలోని వుద్రిక్త పరిస్థితుల దృష్ట్యా 31 తేది వుదయం 10-30 గంటలకు టవునులో 144 సెక్షన్ విధింపబడింది. వారం రోజుల పాటు సభలు, సమావేశాలు, వుత్సవాలు నిషేధించబడినవి. ఈ వుత్తరువును నెల్లూరు ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ జి. డి. కులకర్ణి యిచ్చారు.

స్టోన్‌హౌస్‌పేట కాల్పులు

31 తేది 12 గంటలప్పుడు స్టోన్‌హౌస్‌పేటలో క్రొత్తకాలువ కట్టునవున్న అనుమల శెట్టి నారాయణశెట్టి హోటల్లో దూరి, లోటాలు, ప్లేట్లు, తినుబండారాలు చెల్లాచెదరుచేసిన ఒక కాపాడి సాకెపు గుంపును నవాబుపేట యస్. ఐ. శ్రీ సుబ్బారావుగారు బయటకు తరుమగా, యిటు ట్రంకురోడ్డు నుండి మరొక పెద్దగుంపు స్టోన్‌హౌస్‌పేట వైపుకు — పోలీస్ వెళ్ళిపోవాలని, రూపాయకు రెండుశేర్లు యివ్వకుంటే దోపిడిచేస్తామని నినాదాలిచ్చుకుంటూ వచ్చారని, నలువైపులనుండి జనం 3, 4 వేలు చేరారని, వారిని చెదరగొట్టుటకు బాష్పవాయువు వుపయోగించినా ప్రయోజనం లేకుండా పోయిందని, స్టోన్‌హౌస్‌పేటలోనికి పోనివ్వకుండా బ్రిడ్జివద్ద ప్రతిఘటిస్తుండిన పోలీస్‌ను జనం చుట్టుముట్టిందని, రాళ్ళవర్షం కురిపించిందని; ఆత్మరక్షణకు, స్టోన్‌హౌస్‌పేటను దోపిడినుండి రక్షించుటకు, మార్గాంతరంలేక, పోలీస్ తుపాకికాల్పులు జరిపిందని తెలుస్తున్నది. దానితో జనం చెదిరిపోయిందట.

ఒకరి మరణం: అర్గురికి గాయాలు

స్టోన్‌హౌస్‌పేట కాల్పులలో కోడూరుపాడు గ్రామవాస్తవ్యుడు, 35 సంవత్సరాల వయస్సుగల గున్నంరెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డి తుపాకి కాల్పులకు గురియై, హాస్పిటల్లో మరణించాడు. ఇతను చెరుకుమూడి లక్ష్మీనృసింహంగారి పెట్రోలు కంపెనీలో ఏదో డబ్బు తీసుకొని పోవుటకువచ్చి, యీ ప్రమాదానికి గురియై, దుర్మరణం చెందాడు. ఉద్రిక్త పరిస్థితుల్లో అరాచకాన్ని ప్రేరేపించేవారు గాకుండా, నిరపరాధులు, అమాయకులే ప్రాణాలు కోల్పోతారనుటకు యిది నిదర్శనం.

తుపాకి దెబ్బలు తగిలిన వారు:—

(1) పామూరు బలరామయ్య— చింతారెడ్డిపాళెం. బియ్యం కొనుక్కొని పోవుటకు నెల్లూరు వచ్చారట.

(2) కిరసనాయిల్ టాంకువద్ద తగరం పని చేసే అరవ నరసయ్య— పిరుదుకు మోకాళ్ళకు గాయాలు తగిలినవి.

(3) నవాబుపేట లారీ గుమాస్తా మదార్ సాహెబు— కాలుకు దెబ్బ.

(4) స్టోన్‌హౌస్‌పేట లారీక్లీనరు కొండమూర్తి మల్లిఖార్జునరావు — వీరిమీదగూడా దెబ్బతగిలింది.

(5) నవాబుపేట గోవిందన్.

(6) రిక్షా కార్మికుడు వేమ నాగేశ్వరరావు— విద్యుత్ స్తంభానికి తోడలనుండా తుపాకి గుండు దూసుకుపోయినందున, ఒక కాలు తీసివేయబడింది.

ఘటనలో నాగేశ్వరరావు సోదరుడు ఆరోజు వుదయం బస్సుప్రమాదానికి గురియై, ఒక కాలు తీసివేయబడి, పెద్దాసుపత్రిలో వుండగా, అతనినిచూచి తిరిగి యింటికి పోతుండగా నాగేశ్వరరావుకు యీప్రమాదం సంభవించిందట. ఒకేరోజు సోదరులిరువురు ప్రమాదానికి గురికావడం విధిప్రేరితం!

తుపాకి కాల్పులలో గాయపడిన వారందరికీ డి. యం. ఓ. డాక్టర్ శిమ్యూల్ గారి డాక్టర్ల బృందం వెన్వెంటనే చికిత్స చేసి వారిని ప్రాణాపాయంనుండి రక్షించారు.

శంకరయ్య దీక్ష విరమణ

కాల్పులతర్వాత సందుల్లో గొందుల్లో జనం గుంపులుచేరడంతప్ప మరే సంఘటన లేదు. మధ్యాహ్నంనుండి పరిస్థితి ప్రశాంతంగానే వుండినది.

31 మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు కలెక్టరు ఆఫీసులో శాంతిసాధన మార్గాలను ఆలోచించుటకు పౌరముఖ్యుల సమావేశం జరిగింది. శంకరయ్యగారిచేత దీక్ష విరమింపజేయుటయే మార్గమని నిర్ణయించబడి, ఆ పనికి శ్రీ ఏ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు నియమింపబడ్డారు. సాయంకాలం సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, పైడా సుబ్బరామయ్య, కలెక్టరు ప్రభృతులు శంకరయ్యను కలుసుకొని, 30 తేది వాగ్దానాన్ని పునరుద్ఘాటన చేస్తూ, దీక్షను ఆధారంచేసుకొని అరాజకవాదుల విజృంభణను వివరించి, నిజమైనకాంగ్రెసువాదియైతే, గాంధీభక్తుడైతే దీక్షవిరమించి, పట్టణంలో శాంతిభద్రతల పునరుద్ధరణకు అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరారు. కలెక్టరుగారు కూడా ప్రభుత్వానికి వ్రాసి, చౌకడిపోల స్థాపనకు ప్రయత్నించగలవని మాట యిచ్చారు. దానికి శంకరయ్యగారు అంగీకరించారు. సాయంకాలం 6 గంటలకు నిమ్మరసం పుచ్చుకొని, దీక్ష విరమించారు. శంకరయ్యగారు చికిత్సనిమిత్తం వెంటనే అంబులెన్సువ్యానులో పెద్దాసుపత్రికి కొంపోబడ్డారు. సుబ్బారెడ్డిగారు పార్కు వద్ద, అర్బన్‌బ్యాంకువద్ద చేరిన జనానికి జరిగిన విషయం ప్రకటించారు.

దీనితో టవునులో వుద్రిక్తత తగ్గింది. 144 వుండినా, ట్రంకురోడ్డు కళకళలాడింది. వుదయంనుండి మూయబడిన కొన్నిహోటల్లు, బంకులు తీయబడ్డాయి. ప్రజలకు నెత్తినున్న బరువు దింపినట్లుగా వుండినది.

కాంగ్రెస్ డిపో పెట్టింది

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున చౌకడిపో ఒకటి సంతపేట కందప్పచెట్రి సత్రంవద్ద పెట్టబడి, రోజూ 5 బస్తాలవంతున నెల్లూరు బియ్యం రూపాయకు 2 శేర్లు అమ్మబడుతున్నవి. ఇది కాంగ్రెసుపక్షంగా జరుగుతున్న కృషి.

ఇదిగాక, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి కృషివల్ల మరొక మూడు చౌకబియ్యపు డిపోలు ప్రారంభింపబడినవి. హోల్‌సేల్ స్టోర్సువారు ఒక చౌకడిపోను పెట్టి రోజూ 5 బస్తాల నెల్లూరు బియ్యం సుబ్బారెడ్డిగారు అమ్మిస్తున్నారు. ప్రింటర్సుఅసోసియేషన్ వారిచేత, ఆ పరిశ్రమకు సంబంధించిన పనివారలకు చౌకగా బియ్యం అమ్మించేందుకు ఒక డిపో పెట్టించారు. ఈ రోజు బంగారు వ్యాపారస్థుల సంఘంవారిచేత మరొక చౌకడిపోను పెట్టించబోతున్నారు.

తాము బ్రతికేదే ప్రజలకోసమని చెప్పే కమ్యూనిస్టులు ఒక చౌకదుకాణం తెరుచుటకు పెట్టించగూడదా? ప్రజలను రెచ్చగొట్టడం, అరాజకాన్ని పురికొల్పడం, అమాయకుల ప్రాణాలు బలిపెట్టడం, శాంతి భద్రతలు

—తరువాయి 7వ పేజీలో

నెల్లూరు విశేషాలు

విమర్శకుడు

నెల్లూరు ఉత్తర బస్టాండులో దారుణమైన ప్రమాదం

—o—

ఇద్దరు స్త్రీలు, ఒక బాలుని మరణం

నెల్లూరు టవున్ లాఠీచార్జిలతో, బాష్ప వాయు ప్రయోగాలతో, 144 సెక్షన్ విధింపుతో, చెలరేగిన మూకల స్వైరవిహారంతో సంక్షుభితంగా వున్న సమయంలోనే; స్టోన్ హౌస్ పేటలోని బస్టాండులో దారుణమైన ప్రమాదం జరిగి, ముగ్గురు మరణించారు; మరి ద్దరు ప్రమాదావస్థలో చికిత్స పొందు తున్నారు. ఇంక కొందరికి స్వల్పగాయాలు తగిలినవి.

31 తేది వుదయం సుమారు 10–15 గంట లప్పుడు, ఆత్మకూరు బస్టాండు తూర్పునవున్న ప్రశేశ ద్వారంగుండా వచ్చిన నజీరియా సర్వీసు వారి సోమశిల బస్సు (ఏ.పి.ఎన్. 979) బ్రేకులుతప్పి, స్టాండులో నిలబడివుండిన ప్రయాణీకులపై ఎక్కి, స్టాండుకు దక్షిణంగా గేటుకు ఎదురుగావున్న కాలువ గట్టుకుపోయి గుద్దుకొని నిల్చిపోయింది. ఈ బస్సు చక్రాలక్రింద ఆరుమందిపడి నలిగిపో యారు. గేటులోనుండి బస్సు అతివేగంగా వచ్చింది. బస్సులోవాళ్లు అరుస్తున్నారు. అంతకు క్రితం రెండుమూడు నిముషాలముందే కోడూరు బస్సువచ్చి అక్కడ నిలిచింది. అందులోని ప్రయాణీకులు దిగి మూటలు గీటలు పట్టుకుంటున్నారు. ఇంతలోనే ప్రళయంగా యీ సోమశిల బస్సువచ్చి వారి మీదపడి నడచిపోయింది. మనుషులమీద ఆ బస్సుపోతుంటే, కొళ్లు కొంగలు నడ్డట్లు వుండినదేగాని, మనుషులు పడ్డట్లు లేదు. ఆ దృశ్యం హృదయవిదారకం. అంతా ఒక్క సెకండులో జరిగిపోయింది. అందరూ కళ్ళప్పగించిచూస్తూ నిస్సహాయంగా నిల్చిపోవలసి వచ్చిందిగాని, ఏమీచేసే అవకాశంలేదు. ప్రమాదానికి గురియైనవారుకూడా తప్పుకునే అవకాశం లేదు. ఒకామెకు తలపగిలి రక్తం ప్రవాహమైంది. మరొకామెకు ఒళ్లు నలిగిపోయింది. ఇంకొకామెకు ముఖం చితికి పోయింది. మరొకబాలుడు నలిగిపోయాడు. ఒక యువకుని కుడికాలు విరిగి పోయింది. యిట్లా ఆర్తనాదాలతో, భీభత్స దృశ్యాలతో, బస్టాండు విషాదంతో మునిగి పోయింది. స్టాండులోమాత్రం ఎవ్వరూ చని పోలేదు.

ప్రమాదానికి గురయైనవారు వెంటనే మరొక బస్సులో పెద్దాస్పత్రిలో చేర్చ బడ్డారు. ఇందులో (1) చెన్నపల్లిపాళెం కి గండవరపు సేతురామరెడ్డిగారి భార్య కామమ్మ, (40 సంవత్సరాలు) హాస్పిటలుకు పోగానే ఉ. 10–45 గం.కు మరణించింది. (2) సా. 4–30 గం.కు సేను వెంకటయ్య. స్టోన్‌హౌస్ పేట (12 సం) అను బాలుడు చనిపోయాడు (3) నక్కా సాగమ్మ – చెన్నపల్లిపాళెం (30 సం.) సా. 6–45 గంట లకు మరణించింది.

నక్కా ఆదెమ్మ (పంటపాళెం, ప్రమాద స్థితిలో వున్నది. వాడవాల ఏసుదాసు అను

అతనికి కాలువిరిగి కోలుకుంటున్నాడు. మరి ద్దరు చిన్న దెబ్బలకు అప్పటికప్పుడు చికిత్స చేయబడి పంపివేయబడ్డారు.

ఈ సోమశిల బస్సుడ్రైవరు అప్పుడే అరెస్టుచేయబడ్డాడు. అతను చెప్పడంలో బస్‌స్టాండు గేటుదగ్గరకువచ్చేసరికి బ్రేకులు ఫెయిలయినవన్నారు. కాని ఆబస్సులోని ప్రయాణీకులు మాత్రం చాలదూరంనుండే బ్రేకులులేవని, జాగ్రత్తగా వస్తుండి వారని అన్నారు. బ్రేకులులేనప్పుడు బస్సును, ప్రక్కనెక్కడైనా నిలుపుకొనివుంటే యీ ప్రమాదం తప్పివుండేదిగదా!

కొన్ని బస్సులు చాలదుస్థితిలో వుంటు న్నవి. వాటిని చెక్ చేసేదిక్కు లేదు. ఒకరిద్దరు ప్రయాణీకులు ఎక్కువ ఎక్కివున్నారని పట్టు కుంటారు, కేసులు పెడతారేగాని; ప్రయాణీ కుల ప్రాణాలకు సంబంధించిన బస్సుల దుస్థి తిని గమనించరు, పరిశీలించరు. బస్సులు రోడ్డెక్కయినరోజే చెడిపోతున్నవంటే ఇక అవి ఎంతమాత్రం పరిశీలింపబడుతుండేది వూహించ వచ్చు. మోటార్ వెహికల్ యిన్‌స్పెక్టరు అనే అధికారోకరుండేది నిజమైతే, బస్సులు యింత అబందరస్థితిలో వుంటాయా? ఇక నైనా ప్రజలప్రాణాలకు సంబంధించిన యీ బస్సులస్థితి విషయం ఎక్కువశ్రద్ధ వహిస్తా రని ఆశిస్తాము.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1.కి	385– 0–0
కొత్త జి. బి.	,,	345– 0–0
తెల్లకేసర్లు	,,	360– 0–0
బియ్యం 160పా॥(69 శేర్లు) బస్తా		52– 0–0
చిల్లరగా బజారులో –		
మొ. బియ్యం	శేరు 1.కి	0–12–0
తెనాలి (పాతవి)	,,	0–10–6

ఆత్మకూరు విజయం

(12–వ పేజీ తరువాయి)

గంగవరపు తిరుపతినాయుడుపోటీవారు కొం దరు. తిరుపతినాయుడుగారి స్వగ్రామమైన పునుగోడులో కొండయ్యకు 35 ఓట్లుమాత్రం వచ్చాయంటే, వారి నిష్కళంక హృదయం ద్యోతకమౌతుంది. వారు ఆర్ద్రహృదయంతో జనిలోకారని దుష్ప్రచారానికి యీ ఓట్ల వివ రమే తగిన జవాబు.

కాటిక శ్రీ శ్రీ యరబాల కోటారెడ్డి సోదరులు; కోలగట్లలో చంద్రనాను వెంకట సుబ్బారెడ్డి వారి అల్లుడు కృష్ణారెడ్డి గారలు– యీ విధంగానే ఆశేషమంది, రాజకీయాలలో బంధుత్వమొంగ తోటాలకు తావులేదని– కాంగ్రెస్ పక్షంగా నిలిచి–రుజువుచేశారు.

ఆత్మకూరు కాంగ్రెస్ విజయం శ్రీ బెజ వాడ గోపాలరెడ్డిగారికి, నెల్లూరు మండలా నికికూడా కీర్తిని తేగలదు.

—మా రాజకీయ పరిశీలకుడు.

నెల్లూరు అరాజకం

(6వ పేజీ తరువాయి)

లేకుండా పౌరులను బాధలకు గురిచేయడం, కరాయిగ్రామస్తులకు ప్రయాణ సౌకర్యాలు, తిండి, కాఫీకూడా దొరకకుండా కాల్చడం, వెనక యీ సంఘటనలతో మాకేమీ సంబం ధము లేదనిచెప్పడం – ఇట్లా ప్రజల్ని అవాం తరాలకు గురిచేస్తున్న కమ్యూనిస్టునాయకులను ప్రజలు నిలదీసి అడగడం అవసరం.

కల్లోలానికి కారకుడు

31 తేది నెల్లూరు టవున్ అంతకల్లోలా నికి గురియగుటకు డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డే కారకుడు. ఇటీవల యితని ప్రవర్తన మితి మించి పోయింది. మరిభ్రమలు పేరుతో, పేదలసేవ ముసుగుతో, డాక్టరనే అధిక్య తతో యితనుజరిపే దౌర్జన్యాలు, అకృత్యాలు అన్నీయిన్నీకావు. ఇతనివల్ల నెల్లూరు పౌరు లకు రక్షణలేకుండా పోతున్నది. ఇతనంటే వుద్యోగులుసైతం భయపడేస్థితి కలిగిందంటే అతను ఎంత స్వైరవిహారం సాగిస్తున్నాడో గమనించవచ్చు. ఇతని దౌర్జన్యాలను, పిచ్చి చేష్టలను, అకృత్యాలను అదుపులో పెట్టవలసి వున్నది. లేకుంటే ముందుముందు మరింత ప్రమాదకరంగా పరిణమించగలదు.

పోలీస్ ముందుజాగ్రత్త

ఈ దఫా పోలీస్ ముందుగానే చాల జాగ్రత్త వహించింది. కీలకప్రదేశాల్లో అంతా పోలీస్‌బలం దండిగా వుంచబడింది. డి.యస్. పి. ఆనందరాం స్వయంగా పర్యవేక్షిస్తూ శాంతిభద్రతల రక్షణకు విశేషంగా కృషి చేశారు. పోలీస్ మెలకువతో వుండబట్టే, పరిస్థితులకనుగుణంగా వ్యవహరించబట్టే కొద్దిగంటలలో టవున్ మామూలుస్థితికి రాగలిగింది.

అరెస్టుకాబడిన డాక్టరు రామచంద్రా రెడ్డి పోలీస్‌వాళ్ల కళ్ళుకప్పి తప్పించుకొని పోవడం అవమానకరమైన విషయం. గూడూ రులో కుళాయివద్ద మంచినీళ్ళు త్రాగి వస్తా నంటే పోలీస్ వదలిపెట్టిందట. జనంలోకలసి వుడాయించాడు. గోగినేనిపురంపోయి,వారిని కారుయివ్వమని ప్రాణంతీశాడని, వారు యివ్వలేదని, తర్వాత నెల్లూరులో డాక్టరు వైద్యాలయానికి ఫోన్ చేశారని తెలుస్తున్నది. ఆరాత్రే నెల్లూరుచేరి డాక్టరు నెల్లూరులోనే రహస్యంగా కాలం గడుపుతున్నారనీ, కొందరు సోషలిస్టు మిత్రులు ఆయనను కల్పా కొని వచ్చారనీ తెలుస్తున్నది.

అసలు 30 తేది స్టోన్‌హౌస్ పేటను పుల్స వం నడిపి, దౌర్జన్యంగా అంగళ్ళలో దూరి బియ్యం కొల్పినప్పుడు డాక్టరును పట్టుకొని వదలడంలోనే ఎంతో చమత్కారం కనబడింది. పోలీస్ యిలాంటి వాటిలో ఎంతో దాక్ష ణ్యంగా వ్యవహరించవలసి వుంటుంది.

ఏమైనా యీదఫా పోలీస్ రక్షణచర్యలు ప్రశంసనీయంగావున్నవి. పౌరులనిర్భయంగా తిరిగే ధైర్యం కల్పించినవి. డి. ఐ. జి. శ్రీ కళ్యాణరావు నెల్లూరులో స్వయంగా రక్షణ చర్యలను పర్యవేక్షిస్తుండడం గమనార్హం.

రాకపోకల స్తంభన

31 తేదీ అంగళ్ళన్నీ మూతబడినవి. బస్సులుకూడా టవున్‌లో తిరగలేదు. సినిమాలు, కాలేజీలు మూతబడినవి. పౌరు లూరివాళ్ళు భోజనంలేక, కాఫీలేక అల్లాడి పోయారు. సైకిలురిక్షాలకు గాలి తీసివేయ బడింది. సైకిళ్ళుకూడా నడపనివ్వలేదు. 31 తేది పగలంతా నెల్లూరుపౌరజీవితం పూర్తిగా స్తంభించిపోయింది.

ప్రభుత్వ ఆస్తికిగాని, ప్రైవేటు ఆస్తికిగాని నష్టంలేదు. పైగా నిర్వాహణానికి ప్రయత్నం జరిగిందిగాని, సకాలంలో పోలీస్ నివారించింది.

30 మంది అరెస్టు

31 తేది అరాజకచర్యల సందర్భంలో టవున్‌లో మొత్తం 30 మంది అరెస్టు గావిం పబడ్డారు. వీరిలో 23 మంది 1 తేదీ జామీను మీద విడుదలకాబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

సవరణ

ఇదే సంచికలో 4వ పేజీలో శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డికి చిరమనలో లభించిన ఓట్లు 331 అని పొరపాటున ప్రకటించబడింది. ఆ సం ఖ్యను 332 గా సవరించి పాఠకులు చదువు కోవలెను. —సం. జ. రై.

ఆంధ్ర ట్యుటోరియల్ కాలేజి – నెల్లూరు

మూలపేట (రజక్య హోటీసమీపమ ఎదుట)

మా కాలేజీలో శిక్షణపొందిన విద్యా ర్థుల అక్టోబరు ఫలితములు:- శ్రీ యూని వర్సిటీ పరీక్షయందు 5 మందికి 4 గురు. మెట్రిక్ పరీక్షయందు ఇద్దరకు ఇద్దరును, S. S. L. C. పరీక్షయందు 40 మందికి 28 మంది కృతార్థులైరి. అనగా వరుసగా 80%, 100%, 70%.ఉత్తీర్ణులైరి.

1959 మార్చి పరీక్షలకు శ్రీ యూని వర్సిటీ, మెట్రిక్, S. S. L. C. విద్యా ర్థులకు ప్రత్యేకముగా క్లాసులు ప్రారంభిం చబడినవి. ఇచ్చట చేరగోరు విద్యార్థులు వెంటనే చేరవలయును. చిరకాలానుభ వముగల ఉపాధ్యాయులచే అన్ని పాఠ ములు ఆధునిక పద్ధతులలో బోధింప బడుచున్నవి.

—కె. రాజరత్నం. B. A. L. T., ప్రిన్సిపాల్.

(రిటైర్డు హెడ్మాస్టర్ - సి.ఏ.యం. హైస్కూలు)

టెండరు నోటీసు

* * *

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తా॥, వవ్వేరు పంచాయతీలో I. G. L. A. వారి గ్రాంటు పని "గ్రామములోని పల్లపుభూమి అభివృద్ధి చేయుటకని" సీల్డుటెండర్లు 9–1–1959 తేది సాయంత్రము 4 గంటలవరకు వవ్వేరు పంచా యతీ ప్రెసిడెంటుగారి వద్ద తీసుకొనబడును. టెండరుఫారములు ఖరీదు 1.కి రూ. 3/- లు చెల్లించి పొందవచ్చును. ఈ ఫారం సొమ్ము ఏ సందర్భములోను వాపసు చేయబడదు. పూర్తి వివరములు:- ప్రెసిడెంటుగారివల్ల తెలుసుకొనవచ్చును.

పని ఎస్టిమేటు మొత్తం	చెల్లించవలసిన ధరావత్తు మొత్తం
రూ. 8000/- లు.	రూ. 400/- లు.

—వవ్వేటి విమలాదేవి - ప్రెసిడెంటు వవ్వేరు పంచాయతీఆఫీసు, 31–12–58

దోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 93 of 55. E. P. 146 of 58.

వైవంది చిన్న శివారెడ్డి ... —వాది.

(1) పెద్దకాతుమంచప్ప }
(2) చిన్నకాతుమంచప్ప } —ప్రతివాదులు

యీ నెంబరులోని 1–వ ప్రతివాది తాలూ కున్నూ, ప్రతివాదుల జాయింటు కుటుంబము తాలూకున్నూ స్థిరాస్తులను పై కోర్టువారు 22–1–59 తేదీన వేలము వేయుచున్నారు. కావలసినవారు పాటలు చేసికొనవచ్చును. ఆస్తుల వివరములు వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీ సులో తెలుసుకొనవలయును.

—శ్రీ అయ్యపురెడ్డి - వాదిఅడ్వకేటు.

కేసరి విత్తనాలు

మంచి యుత్రకేషరి విత్తనాలు మావద్ద దొరికును. —నెల్లూరు కేశవరెడ్డి, కాకియుకానొల్లు (P. O.) కోవూరు తా॥ - నెల్లూరుజిల్లా.

గుంటూరు 1-వ అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 298 of 49. E. P. 292 of 58.

కొండపేటి రామయ్య —వాది.

ముప్పవరపు పున్నయ్య —ప్రతివాది.

వాదితరఫున దాఖలు చేసిన వేలం ప్రకటన

గుంటూరు డి॥ తాడికొండ సబ్ డి॥ లో చేరిన తాడికొండ గ్రామములోని ప్రతివాది కాబూరు యీ డిక్రీ బాకీక్రింద వేలము వేయవలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

నెం 52 రు పట్టా దాఖలా, డి॥ నెం 1178 రు, రూ 87-10-0 లు శిస్తుగల య 35-5 సెంట్లున్నూ, డి॥ నెం 1177 రు, రూ. 46-6-0 లు శిస్తుగల యం 18-56 సెంట్లున్నూ. పై రెండు రూ. 134/- లు శిస్తుగల యం 53-61 సెంట్లు మింజుమలె రు. 8-12-0 లు శిస్తుగల యం 3-50 సెంట్లకు హద్దులు:- [తూ] ముప్పవరపు రత్తమ్మకుమార్లు రామయ్య, లక్ష్మయ్య వగైరాల భూమి [ద] తాడిపోయిన అప్పయ్య కుమార్డు పెదబుచ్చయ్య వగైరాలభూమి [ప] అవుల వెంకటప్పయ్యభూమి [ఉ] తోట ముక్కంటి కుమార్డు సుబ్బారావు భూమి. యీ హద్దులలోని యం 3-50 ట్లు మెరక భూమి. పర్యాయకిమ్మతు రూ. 3000/- లు.

పరా:- E. C. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు ఏమియులేవు.

వేలమువాయిదా 19-1-59 తేది.

—బ్రాహ్మణి యజ్ఞనారాయణపంతులు, వాది అడ్వొకేట్.

డోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెం. 15 / 1956 రు.

(1) బిజ్జాల సుబ్బమ్మ (2) వడగండ్ల నారమ్మ —వాదులు.

(1) వడ్డెదేరంగుల వెంకటప్ప, మరియు ముగ్గురు —ప్రతివాదులు.

సిద్దవకొండూరు గ్రామము ఎద్దుల పిచ్చిరెడ్డి అనువతనికి:- పై నంబరుదావాలో 1-వ ప్రతివాదియైన వడ్డెదేరంగుల వెంకటప్ప అను వతడు వాదులకున్ను, తన యితర బాకీదార్లకున్ను యివ్వవలసిన బాకీలను ముంచుదురుద్దేశ్యముతో తన ఆస్తులయందు విలువయైన ఆస్తుల నన్నిటిని తన కుమారులైన 2, 3 ప్రతివాదులు మైనర్లయినందున వారి తల్లి 4-వ ప్రతివాది పేరట దానముగ్రాయించియిచ్చినందున సదరు దానము బాకీలను ముంచు దురుద్దేశ్యముతో చేయబడినది గాన చెల్లగూడదని, వాద్లు తమ పరముగను, యితర బాకీదార్ల పరముగను రెప్రజెంటెటివు దావా దాఖలు చేసియున్నారు. అట్టి దావాలో 1-వ ప్రతివాదియొక్క బాకీదార్లలో ఒకరగు మీకు ఏదైనా ఆక్షేపణవున్నయెడల పై కోర్టులో 22-1-1959 తేది పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—టి. కృష్ణమూర్తిరావు, వాద్లు అడ్వొకేటు.

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

మంచిజీతాల స్కేళ్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శిక్షణాలసంఘం, ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతాలను మరొక సారి సర్దుబాటు చేయడానికి కొన్ని సిఫార్సులను గత నవంబరు ఒకటవ తేదినుండి అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించడం సంతోషించదగిన విషయం. శిక్షణాలసంఘం నిర్ణయాలు అందరికీ సంతృప్తి కలిగించలేక పోయినా, ప్రభుత్వానికున్న స్తోమతునుబట్టి, ఎంతోకొంత జీతాలపెంపకం జరిగింది. మొత్తం మూడున్నర లక్షలమందిలో, దాదాపు మూడు లక్షలమందికి కొత్త స్కేళ్ళు వర్తిస్తాయి. లోగడవచ్చే జీతభత్యాలకంటె యిప్పుడు కొంత హెచ్చుజీతాలువస్తాయి. ఉద్యోగుల తరగతులను యిప్పుడు 33 తరగతులకు తగ్గించడం గమనార్హం. దీనివల్ల ఆంధ్ర తెలంగాణాఉద్యోగులమధ్యగల తేడా సమసిపో

ప్రకాశం

ఇంజనీరింగు వర్క్సు

సుబేదారుపేటరోడ్డు

నెల్లూరు

★

ఎలక్ట్రికల్,

మెకానికల్

స్ట్రక్చరల్ కంట్రాక్టర్సు

రాజాం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 465 of 57. E. P. 327 of 58.

పట్ట అప్పలనాయుడు —వాది.

అనమూరు లచ్చన్నమ్మ వగైరా—ప్రతివాద్లు.

యీ నెంబరుడిక్రీమొత్తం ఖర్చులు తీరుమానంకు ప్రతివాద్లు తా॥ పాలకొండ సబు డి॥ సంకిలిగ్రామంలోని జిరాయితీ పల్లం షుమారు యం 13—00 ట్లు తరిమితిగల భూములు 19-1-59 తేది పగలు 11 గం॥ లగాయితు 5 గం॥ వరకు పై కోర్టువారి యెదుట వేలము కాబడును. పర్యాయపాట అందుపైనవున్న 24-2-51 తేదిగల రూ. 5000/- లు అసలు తనఖా బాకీకి లోబడి రూ. 8000/- లు.

—వై. వి. నరసింహామూర్తి, వాది అడ్వొకేటు.

గలదు. ఇదివరకున్న జీతాలస్కేళ్లనుబట్టి గాని, సీనియారిటీనిబట్టిగాని పాతస్కేళ్లె మెరుగని కున్నవారు అవేటునుపొందే అవకాశముంది. కొత్తస్కేళ్ళవల్ల యిప్పుడున్న స్థితికంటె ఎవరికీ నష్టమొచ్చే ప్రసక్తిలేదు. తమజీతాల భారాన్ని యితరులపై మోపవలసి వున్నదనే విషయం గమనించినప్పుడు, ఉన్న పరిస్థితి కొద్దోగొప్పో మెరుగు అయిందని ప్రభుత్వోద్యోగులు సంతృప్తి చెందవలెను. అట్లుగాక వాకౌట్లు, నిరసనలు, ప్రదర్శనలు తమ పరిస్థితినిచక్కబరచవని గుర్తించడంకూడా అవసరం. మన సాంఘిక ఆర్థిక వ్యవస్థలో గొప్ప మార్పులు వచ్చి జాతీయాదాయం బాగా పెరిగినప్పుడు మరొకసారి జీతాలస్కేళ్ళ సమస్య ఆలోచించుకోవచ్చు.

ఘనాప్రధాని నుక్రుమా

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో పర్యటిస్తున్న ఘనాప్రధాని నుక్రుమాకు భారత ప్రజలు హృదయపూర్వకమైన స్వాగతమిస్తున్నారు. శతాబ్దాలతరబడి పాశ్చాత్యులవలన పాలనలోవుండి యిటీవలనే స్వేచ్ఛపొందిన ఆఫ్రికాదేశాలలో "ఘనా" ఒకటి. జాతీయోద్యమం ఘనాప్రజలలో దృఢంగా బలపడినందువల్ల బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం ఘనాప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారం యివ్వకతప్పలేదు. 1951 లోను, 1954 లోను, 1956 లోను జరిగిన ఎన్నికలన్నింటిలోను నుక్రుమా పార్టీ అయిన కన్వెన్షన్ ఆఫ్ పీపుల్సుపార్టీ అఖండ విజయం సాధించింది. 1957 మార్చినెలలో ఘనాస్వాతంత్ర్యం పొందింది. నుక్రుమా ఘనాకు ప్రధాని అయ్యారు. ఇటీవలనే పశ్చిమ ఆఫ్రికా ఖండంలోని గినియా అను మరొక స్వతంత్ర దేశంతో కలసి, ఘనా—గినియా రిపబ్లిక్ ఏర్పడింది. ఈ సమాఖ్యవల్ల, ఘనాస్వాతంత్ర్యం సుస్థిరంగావడమేగాక, సోదర ఆఫ్రికాదేశాల స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలకు దోహదకారి కాగలదుకూడ. 20 కోట్లమందికి జన్మభూమి అయిన ఆఫ్రికా ఖండంలోని మొత్తం59 దేశాలలో 9మాత్రమే యిప్పటికి స్వాతంత్ర్యంపొందినవి. తక్కినవి ఈనాటికీ బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, బెల్జియంవగైరా పాశ్చాత్యసామ్రాజ్యాల వలసపాలనక్రింద మ్రగ్గిపోతున్నాయి. ఆదేశాలు యింకా విముక్తి పొందవలసివున్నవి. స్వతంత్ర ఆఫ్రికన్ యూనియన్ ఆశయంగా నీగ్రోప్రజలు దీక్షతో పోరాటాలను సాగిస్తున్నారు. గత నవంబరులో ఘనారాజధాని ఆక్రాలో జరిగిన అఖిల ఆఫ్రికామహాసభ పైలక్ష్యాన్నే వ్యక్తీకరించింది. ఆఫ్రికాఖండంలో నేడు వెల్లువుతున్న జాతీయవాంఛకు డాక్టర్ నుక్రుమా ప్రతిబింబం. భారతప్రజలు నుక్రుమాకు అఖండస్వాగతమివ్వడానికి, భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటం, ఘనాస్వాతంత్ర్య పోరాటానికిగల సాన్నిహిత్యం, ఆరెండు దేశాల ప్రజలమధ్యగల పరస్పర అనుబంధమే ముఖ్యకారణం, నుక్రుమా భారతదర్శనం వలన, ఉభయదేశాల మైత్రి యింకా దృఢతరం కాగలదని ఆశించవచ్చును.

ఎర్ర కేరళ

(5-వ పేజీతరువ)

విద్యాన్ని త్వరలో పెట్టబోయ్యే ప్రభుత్వ కేషన్ మొపులో ఒక్కొక్క కుటుంబానికి

కారానికి 1½ సేరు వంతున ఇయ్యబోతారట సేరు 0-9-6 వంతున. రాక్ అనే బియ్యం ధర 160 పౌన్ల బస్తా 45-12-0. పర్యాయ అమ్మించవలసివచ్చింది కొన్న తెనాలి బియ్యం బస్తా 48-0-0 మొదలు 50-0-0 వరకు ఉండగలదు. అనగా సేరు 0-10-0. నెల్లూరుబియ్యం ఇక్కడ దొరకదు. దొరికినా 0-12-0 తగ్గదు. రూపాయకు 2 సేర్లు కేరళప్రభుత్వం అమ్మించు చున్నదని తెలుగు ప్రాంతాలలో చేయబడుచున్న ప్రచారం కమ్యూనిస్టు కట్టుకథలేనని ఇక్కడికివచ్చి చూచినవారికితప్ప మిగతావారికి తెలియదు. కాంగ్రెసు ఏమి చెప్పినా అది అబద్ధమేనని, రష్యా బంధువర్గము ఏమిచెప్పినా సత్యమేనని నమ్మే తెలుగుదేశపు పుట్టంధులకు నిజస్థితితో అంత అవసరం ఏమున్నది? మూడురంగుల అధికధరలకు దుమ్మెత్తిపోసే సామాన్యప్రజలు ఎర్రఖద్దరులకు చెల్లముగొట్టిన రాళ్ళవలె కిమ్మనకుండా భగవధ్యానపరులవుతారనుకోవడం నిందు పున్నమినాటి కెరటం. ఒకటేకే కేరళలో ఎర్రదొరతనం పెంపుతీయగొనే పక్షంలో మదనపల్లె చింతగింజలవంటి బర్మాబియ్యము ముఖ్యకారణాలలో ఒకటి కాగలదని ముందరం పొందిన కమ్యూనిస్టులకుగూడ తెలియకపోలేదు.

తమమట్టు అను ఫలానా కమ్యూనిస్టు "ఫలానికేసు క్లోజ్ చేయించు; ఫలానిపని చేసిపెట్టు; ఫలానివారిపై కేసుపెట్టించు" అని సగం జబర్దస్తీని సగం వినయాన్ని కనబరుస్తూ సమీపించే కార్మిక, ఉపాధ్యాయ నాయకబృందముయొక్క కోర్కెను తోసివేయలేక, నిబంధనలను అనుసరించలేక అట్టి పన్ని కేసములలో సంకోచములకముగా ప్రవర్తించుచుండు మంత్రుల సూచనలను త్రోసివేయలేక నలిగిపోతుండే ఉద్యోగస్థులలో విసుగు, అసహ్యము నానాటికి హెచ్చుతున్నవి. ఇటీవల తనశాఖమంత్రిని చూడబోయిన పెద్ద ఉద్యోగికి మంత్రితో సమానంగా ఆసీనుడై ఇచ్చకాలాడుచు తన్నుచూచి తేవనైనలేవక మంత్రితోచేరి మందహాసవదనారవిందుడైన స్వంతబంట్రోతు వింత ప్రవర్తన మారకపోవాలను జ్ఞప్తికి తెచ్చినది.

ఇటువంటి వైపరీత్యములు కాంగ్రెసు పాలనలో జరుగుటలేదని ఎవ్వరు చెప్పజాలరు. కాని ఈ దుర్వ్యాపారమంతా పైశ్రేణికి చెందిన పెద్దమనుష్యులకుమాత్రమే సంబంధించియున్నది. కాంగ్రెసులో వ్యాపించిన యీఅంటువ్యాధి కమ్యూనిస్టులకు అంటదని అనుకోడానికి అంత ఆధారాలులేవు. ఆశ్రితపక్షపాతాన్ని త్రోసివేయగలమంత్రుల సంఖ్య మట్టసంగానేవుంటుంది ఏ పార్టీలోనైనాసరే. మితిమీరినప్పుడే ఆవాంతరాలు సంభవిస్తాయి.

ఆశ్రితపక్షపాతం మితిమీరి పోతున్నదని రష్యా, చీనాలలోని అధికేతలు ఇప్పటికీ కూడ వాపోతున్నప్పుడు నిన్నమొన్న పదవులకి ప్రాకిపోయిన నాటుకమ్యూనిస్టులలో నిష్కామకర్మ లేకపోదుకేయని వూహించుచునిలేదు.

పోలీసు న్యాయశాఖలకు ఈ దురాశా కాలు ప్రాకనంతవరకు పరిపాలన ఒకతీరున సాగినప్పటికి భద్రతకు భంగము కలగదు. కేరళ పరిస్థితులు శాంతిభద్రతలకు భంగాన్ని కలిగించి, ప్రజాసంక్షేమానికే ప్రమాదాన్ని తెచ్చిపెట్టగలవా అన్నప్రశ్న కేరళలో అందరినీ వేధిస్తున్నది. ఈ బాధను అనుభవించవలసింది జీవించువారు ఒక్కరే. వారే కమ్యూనిస్టులు.

అల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగు సొసైటి లిమిటెడ్ - అల్లూరు

యీ సంఘము అల్లూరు - కొడవలూరు - బిట్రగుంట ఫిర్కాల రైతులకు ధాన్యపు తాకట్టుపై అప్పులు యిచ్చును. కావున రైతులు సదరు సంఘములో సభ్యులుగా చేరి ప్రోత్సహించవలెను.

సూరలపాటి వెంకటేశ్వర్లురెడ్డి, ప్రెసిడెంటు.

డి. రామలింగయ్య బి. ఏ., సెక్రెటరీ.

గూడూరు వార్తలు

* * * మా విలేకరి * * *

మంత్రి శ్రీ దతారు

27-12-58 తేది భారత ప్రభుత్వపు ఆంతరంగిక వ్యవహారాల శాఖామంత్రి శ్రీ బి. యన్. దతారుగారు ఢిల్లీ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో గూడూరు రైల్వేస్టేషనులో దిగగానే స్థానిక పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు, పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ బెజవాడ లక్ష్మీనరసారెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘసేవా శాఖా డైరెక్టరు శ్రీ చంద్రశేఖరన్, అనంతపూరు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు శ్రీ కళ్యాణరావు, చిత్తూరుజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి, నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరు శ్రీ వి. శ్రీనివాస్‌చారి, జిల్లా అటవీశాఖాధికారి జనాబ్ ముంతాజ్ అలీ, గూడూరు డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు శ్రీ పి. రమణారెడ్డిగారలు స్వాగతమిచ్చారు.

స్థానిక రహదారిబంగళాలో కొంతసేపు జిల్లా అధికార్లతో మంత్రిగారు సంప్రతించారు. ఇందులో సూళ్లూరుపేటతాలూకా శ్రీహరికోట దీవిలోని గ్రామాదుల ప్రజలు, ముఖ్యముగా యానాదుల పరిస్థితులను గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధతో విచారించారు. మంత్రిగారు పత్రికా విలేఖరులతో ముచ్చటిస్తూ తాను ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని చిత్తూరు, నెల్లూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో మదనపల్లినుండి మచిలీపట్నంవరకు సంచరింప దలచినట్లును, ముఖ్యముగా నెల్లూరుజిల్లా సూళ్లూరుపేట తాలూకాలోని శ్రీహరికోట దీవుల గ్రామాదులలో వెనుకబడిన ప్రజల జీవనప్రమాణము, సాంఘిక వ్యవహారాలు వగైరాలనుగురించి స్వయంగా పరిశీలింప దలచినట్లు తెలియజేశారు. ఆనాటి సాయంత్రం మంత్రిగారి బృందము కారులలో బయలుదేరి చిత్తూరుజిల్లా సంచారానికి పోయారు.

* * *

శ్రీ మెహిదీ నవాజ్‌జంగ్

ఈ నెల 19 తేది ఉదయం సహకార గృహనిర్మాణాల శాఖామంత్రి శ్రీ మెహిదీ నవాజ్ జంగ్ గారు గూడూరు విచ్చేశారు. ఛేర్మన్ శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు, కౌన్సిల్ సభ్యులు శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ వి. శ్రీనివాసాచారిగారలు మంత్రిగారికి స్టేషన్‌వద్ద స్వాగతమిచ్చారు. కొంతసేపు రహదారి బంగళాలో విశ్రాంతిచేసి తదుపరి స్థానిక సహకార బిల్డింగు సొసైటీ ప్రాంతాన్ని సందర్శించారు. సొసైటీ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ శంకరరెడ్డిగారు, ఆ ప్రాంతంలో రోడ్లు మంచినీటి సౌకర్యాలు ఏర్పరచవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరారు. గృహనిర్మాణమునకు ఎక్కువగా ఋణాల మీద ఆధారపడకుండా, ఇతర వాటు పరికరాలకే ఉపయోగపెట్టుకో వలసినదిగా మంత్రిగారు సలహా యిచ్చారు.

* * *

చేనిగుంట పాలసరఫరా సంఘం తరఫున శ్రీ వి. యం. దశరధరామరెడ్డి, శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి ప్రభృతులు మంత్రిగారిని కలుసుకొని వాటంతేయు పాక్షిక సొసైటీ ఇబ్బందులను మంత్రి దృష్టికి తీసుకరాగా, దర్యాప్తుచేయించి న్యాయం కలుగజేస్తానని హామీయిచ్చారు.

* * *

చౌకబియ్యపు డిపోల స్థాపన

గూడూరులోని వివిధసంస్థల ఆందోళన ఫలితంగానున్నూ, స్థానిక రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు శ్రీ బి. బాలకృష్ణమూర్తిగారి ప్రోత్సాహముతోనున్నూ, పురప్రముఖుల సహకారముతోనున్నూ, శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను ఏర్పడిన కమిటీ వారి ఆధ్వర్యమున డిశంబరు 25 తేది మధ్యాహ్నంనుండి గూడూరులోని భీమవరపు వారి సత్రములో ఒక చౌకబియ్యపు డిపోను ఏర్పాటు చేయబడి అచ్చట పేదకుటుంబాలకు బియ్యము సేరు 1-కి 9 అణాలచొప్పున అమ్మబడుచున్నది. స్థానికమైగా వణిక్ప్రముఖులు, యితర పురప్రముఖులల విరాళాలతో మరికొన్ని చౌకబియ్యపు డిపోలను త్వరలో ఏర్పాటుచేసి పేదలకు సాయపడే కృషి జరుగుచున్నది.

* * *

ఆర్. యం. యస్. ఆఫీసు

గూడూరు రైల్వేస్టేషన్ ప్లాట్‌ఫారమ్ మీద సదరన్ రైల్వేవారుకట్టిన నూతన భవనంలో ఈ నెల 21 తేది సాయంత్రం ఆర్. యమ్. యస్. కార్యాలయం ప్రారంభమై, పనిచేస్తున్నది. ఈ సందర్భంలో ఆనాటి సాయంత్రం ఛేర్మన్ శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు గారధ్యక్షతన జరిగినసభలో "మైల్" డివిజన్ ఆర్. యం. యస్. సూపరింటెండెంటు శ్రీ వి. దేవరాజన్ గారు లాంఛనప్రాయంగా కార్యాలయానికి ప్రారంభోత్సవం జేశారు. రైల్వే ప్రత్యేకనిర్మాణాల ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ వైద్యనాధఅయ్యర్, విజయవాడ ఆర్. యం. యస్. ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ ఓ. వి. కోటేశ్వరరావుగారలు మాట్లాడారు. శ్రీ వి. యతిరాజులుగారు వందన సమర్పణం జేశారు. చక్కని ఉపాహారవిందు జరిగింది.

ఉ. 5 గంటలనుండి మ. 2 గంటలవరకు, సా. 4 నుండి రా. 7-45 వరకు, లోకల్ డెలివరీ టపాలువేసే సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయబడింది.

* * *

"గిగ్గు" స్మారక వ్యాయామ పోటీలు

నెల్లూరుజిల్లా సెకండరీ పాఠశాలల వ్యాయామసంఘంవారి ఆధ్వర్యాన జరుపబడిన ఆటలపోటీలలో కొన్నిటి పోటీలంతా యీ సంవత్సరం గూడూరుకేంద్రంలో జరిగినవి. ఈ సందర్భంలో గెలుపొందిన జట్టులకు బహుమతులనుపంచే ప్రత్యేక కార్యక్రమం యీ నెల 17 తేదిన గూడూరుబోర్డు హైస్కూలు ఆవరణంలో కలెక్టరు శ్రీ వి. శ్రీనివాస్‌చారిగారి అధ్యక్షతను జరిగినది.

గూడూరు బోర్డుహైస్కూలు గాంచుచున్న అభివృద్ధిని కలెక్టరు ప్రశంసిస్తూ సహనభావాన్ని పెంపొందించుకోవాలని విద్యార్థుల నుద్బోధించారు. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ యస్. వెంకటరాజు, రక్తదాత శ్రీ యస్.వి. నరసింహారావు, సి. వి. యల్. నరసింహారావు గారలుకూడా మాట్లాడారు. బహుమతులను కలెక్టరు శ్రీనివాసాచారిగారే పంచారు. ఈ సంవత్సరం "గిగ్గు" మెడలును శ్రీ వై. నాగేశ్వరరావు, స్త్రీ మెడలును [illegible] పొందారు. వాటికల ప్రదర్శనం తర్వాత శ్రీ వి. యజ్ఞనారాయణయ్యగారి వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

* * *

సూళ్లూరుపేట బస్‌స్టాండు

సూళ్లూరుపేట బస్‌స్టాండు గత 5 ఏండ్లుగా ఎంతో అభివృద్ధి గాంచినది. రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు వృద్ధిఅయి ఎక్కువగా బస్సులు నడవడం, కాళహస్తి బస్సులు నిలిచే స్థావరంగానుండడం, ఆ ప్రాంతంలోనే భోజన, ఫలహారశాలలు, ప్రయాణీకుల వసతికాల ఏర్పడడంవల్ల ప్రస్తుతమున్న ఆవరణం ఏమాత్రం చాలడంలేదు. కొన్ని బస్సులను రోడ్డుమీద నిలుపవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఊరంతా ట్రంకురోడ్డుకు చేరువనవుంటూ, అది స్థానిక రహదార్ల కూడలిగా వున్నందున యిప్పుడిప్పుడు అపాయాలకు ప్రజలు గురవుతున్నారు. ప్రయాణీకుల సౌకర్యం, ప్రజా శ్రేయస్సుదృష్ట్యా కొంత విశాలప్రాంతానికి బస్సుస్టాండును మార్పించవలసిన అవసరమును గురించి పంచాయితీవారు ఆలోచింతురుగాక.

హైదరాబాదు లేఖ

(3వ పేజీ తరువాయి)

"మనం చెన్నారెడ్డిని తొలగిస్తే మిగతా వారిని వారే తొలగించుకొంటారు" అని సంజీవరెడ్డిగారు ప్రదేశ కాంగ్రెసు కార్యవర్గానికి చెప్పారట. వారి ఈ విధానం ఇప్పటికి వారు కోరినఫలితాలనే ఇస్తున్నట్లున్నది. ఏ పరిస్థితుల్లోనైనా కాంగ్రెసును వీడిపోమని కల్లూరి చంద్రమౌళి, గోపాలరావు ఎక్బోటే తమ సహచరులకు స్పష్టపరచారట. ఇక రాజీగా ప్రధాని నెహ్రూని జోక్యాన్ని కోరాలనీ, అది ఫలించకపోతే ఏంచేయాలో ఆలోచిస్తామనీ, అంతవరకు తాలూకా జిల్లా పదవులను రాజీనామా చేయాలని అసంతృప్తివాదులు నిర్ణయించారు. ప్రధాని నెహ్రూకు 11 పేజీల మెమొరాండంను వ్రాసి పంపుతున్నారు. దీనిపై 45 మంది శాసనసభ్యులు సంతకాలు చేశారని తెలుస్తున్నది.

(22-12-58)

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

చాతుర్గ్రహకూటః

1959 జనవరి 7 తేదీ మొదలు 10 తేదీ వరకు ధనూరాశిన, రవి, చంద్ర బుధశనులు కలియుట, రాష్ట్రి వైరాశి దోషము.

జనవరి తిథులు

3 శని	నవమి	రా 11-19 గం. వ.
4 ఆది	దశమి	రా 8-47 గం. వ.
5 సోమ	ఏకాదశి	సా 6-17 గం. వ.
6 మంగళ	ద్వాదశి	మ 3-57 గం. వ.
7 బుధ	త్రయోదశి	మ 1-56 గం. వ.
8 గురు	చతుర్దశి	ఉ 11-57 గం. వ.
9 శుక్ర ●	అమావాస్య	ఉ 10-33 గం. వ.

జమీన్‌రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

విత్తనములు ధాన్యం

దివ్యమైన కేసర్లు, గరికెలు, పొట్టినెల్లు వడ్లు మొదలగు విత్తనపు ధాన్యము విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

వివరములకు: హోటలు అంబికా

పొగతోటసమీపం - నెల్లూరు

పిఠాపురం శర్మగారి

తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)

15 నిమిషములలో గుణము.

24 బిళ్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.

తేలుమందు డిపో - తణుకు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

పబ్లికు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా కలువాయగ్రామం కాపురస్తులు (1) కొండ్రా నరసమ్మ (2) కొండ్రా నరసమ్మ కుమార్తె చెంచమ్మ మైనరైనందున గార్డియన్ తల్లి నరసమ్మ గార్లు ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలుపరచేమనగా:- మాలో నరసమ్మభర్త అయిన కొండ్రా చెంచుసుబ్బారెడ్డి షుమారు 2 సం||ల నుండి త్రాగుడు, జూదము మున్నగు దుర్వ్యసనములకు లోనై బుద్ధి స్థిమితములేక ఆస్తిని నష్టపెట్టుచున్నాడు. మరియూ యీ అవకాశమును చూచుకొని ఇతరులు యితనినుండి ఆస్తిని లాగివేయచూచుచున్నారు. మా కుటుంబ ఆస్తికి సంబంధించి అటువంటి పరాధీనములు, విక్రయములు, అప్పులు మున్నగునవి ఏమిజరిగినను చెల్లనేరవు. మేము బద్ధులముకాము. అందువల్ల అయ్యే కష్టనష్టములకు బాధ్యులు కాగలరు.

—కొండ్రా నరసమ్మ. కలువాయ.

ఆంధ్రా బ్యాంకు లిమిటెడ్ - గూడూరు

వేలం నోటీసు

గూడూరు తా|| బల్లవోలు కాపురస్తుడు కరణం వి. కుప్పుస్వామి పిళ్ళై 12-1-56 తేది షుమారు రూ. 2-8-0 ల తూకంగల బంగారు మురుగు హామీమీద బ్యాంకులో తీసుకొన్న అప్పుకుగాను, ఇంకా రూ. 32-43 న. పై. బాకీవున్నారు. బ్యాంకు నిబంధనల ప్రకారం సదరు బాకీగడువు మించినది. కావున సదరు వస్తువు 9-1-59 తేది సాయంత్రం 4 గం||కు మా బ్యాంకు ఆవరణములో బాకీదారు బాధ్యతమీద వేలము వేయబడును.

—సబ్ ఏజంటు.

ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా, పొదిలి తా|| పొదిలిగ్రామం శెట్టు తల్లపనేని చెంచునాయుడు భార్య, నా తల్లియునగు అంకమ్మకు (వయసు 65 సం||లు) గత మాసములో బాలంగా చిత్తచాపల్యమేర్పడి ఇప్పటికి వారంరోజులుగా యిల్లువదలి తిరుగుచున్నది. ఆమెకు చిత్తచాపల్యమేర్పడి సరైనస్థితిలో లేదుకాన, ఆమెవలన ఎవరైన ఆమె మంచిస్థితిలో వున్నప్పుడు, వ్రాసిన సెటిల్మెంటుద్వారా, వీలునామాద్వారా సంక్రమింపజేసి నేను అనుభవించుచుండే స్థిరచరాస్తులను విక్రయించుకున్ననూ లేక ఇతర విధముగా సంక్రమించునట్లు వ్రాయించుకున్ననూ చెల్లవనియూ ఆమె యీ స్థితిలో చేయు అప్పులు వగైరాలు ఈ ఆస్తిపై చెల్లవనియూ లేక ఆమె ఇంతకు క్రితము మంచిస్థితిలో వ్రాసియిచ్చిన సెటిల్మెంటు, వీలు, [illegible] రద్దుచేయు ... గాని చెల్లవనియూ ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియజేయడ మైనది.

పెంచాలి అంకమ్మనాయుడు భార్య,

—పెద చెంచమ్మ.

అన్నిరకాల పుస్తకాలు, పత్రికలకు
జనతా బుక్‌స్టాల్
బస్టాండ్
గూడూరు - నెల్లూరు

★ బొల్లి ★
సమస్త చర్మ వ్యాధులు
మేహపాద, స్పర్శజ్ఞానములేని మచ్చలు, సెగ, పవాయి మొదలగు ముఖవ్యాధులు, ఇంద్రియ స్థలవము, స్వప్నదోషము, స్త్రీల బురుదోషములు, మూర్ఛ, మూలశంఖ, అజీర్ణము, మొండిదగ్గులు, మొదలగు సమస్త వ్యాధులకు అమోఘమైన చికిత్స. 1920-లో స్థాపింపబడి 38 సం||ల నుండి ఏకధాటిగా సేవజేయుచున్న ఏకైక కంపెనీ రెడ్డి అండ్ కో., యని తెలుసుకోండి. ఇతర సకల కంపెనీలను చూచి మోసపోకండి. మా ఔషధములచే సేవించి శాశ్వత ఆరోగ్యమును బడయండి. మీ పాత్రిని మాతో జాబువ్రాయండి. నేడే మా క్యాటలాగు కొరకు వ్రాసి తెప్పించుకోండి. క్యాటలాగు - సలహా ఉచితం.
రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు)
గోపాలపురం
తూర్పుగోదావరిజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్
బ్రాంచిఆఫీస్ : కాపువీధి - నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

సునంద స్పెషల్
అంబరు వత్తులను
ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి
నిజమైన ఆనందమును పొంది
మమ్ము అభినందించండి
అన్నిచోట్ల దొరకును.
సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ
1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

★ పల్లెలు ★

పోతవరం పంచాయితీ

27-12-58 తేది జరిగిన ఎన్నికలలో-శ్రీ పొట్లపల్లి వెంకటేశ్వరశర్మారావు, ఆదిపాల కోటయ్య, కోట గంగయ్య, దొనుముల వెంచయ్య, కోర సుబ్బయ్య, కొమరగిరి వెంచయ్య గారలు ఎన్నుకోబడ్డారు. వీరిలో శ్రీ ధర్మారావుగారు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సభ్యులు.

—దామెర నారాయణరావు

* * *

ఊటుకూరు రోడ్డు

కొడవలూరు నుండి ఊటుకూరు వరకు రోడ్డు అధ్వాన్నంగా వున్నది. రోజూ 3 బస్సులు 18 సింగిల్సు తిరుగుతూ, లారీలు వగైరాల ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా వుంటున్న ప్రధానమైన రోడ్డుయిది. ఈ సంవత్సరం ఈ రోడ్డులో మూడుమైళ్లు తారువేయ సంకల్పించారని తెలుస్తున్నది. కాని మదివర్తి రోడ్డును భద్రాచలంసమీపంలో పూటుకూరురోడ్డులో కలపాలనే ఆలోచన వున్నట్లుగూడా అంటున్నారు. ఏది ఏమైనా ప్రస్తుతపు రోడ్డును హైవేనుండి తొలగించకుండా, 3 మైళ్ళు తారువేయాలని కోరుతున్నాము.

—పచ్చిపాల కృష్ణమూర్తి

* * *

నారాయణరెడ్డిపేట ప్రొహిబిషన్

గ్రామస్తులు- చిన్నారెడ్డి, చినచెంచురామయ్య, మల్లయ్య ప్రభృతులు కమిటీగా ఏర్పడి, మద్యపానాన్ని కఠినంగా మాన్పించడంతో పేదప్రజలు -ముందు కొంత కష్టంగా వుండినా, యిప్పుడు చాల సంతోషపడుతున్నారు. స్త్రీలు, బిడ్డలు కడుపునిండా గంజి త్రాగగలుగుతున్నామనే అభిప్రాయం ఏర్పడింది. మద్యనిషేధంలాంటి చట్టాలు కేవలం ప్రభుత్వకరంగా విజయవంతంగావని, ప్రజల సహకారం వుంటే ఎంతటిదైనా సాధ్యమని నారాయణరెడ్డిపేటవుదంతం రుజావు జేస్తుంది.

—ఓ. వి.

* * *

అత్తివరం శిబిరం

వ్యవసాయాభివృద్ధిలో ముందడుగు వేసిన అత్తివరంలో వెంకటగిరిబ్లాకువారి ఆధ్వర్యాన, గ్రామసహాయకుల శిక్షణశిబిరం జరిగింది. శిబిరప్రారంభోత్సవం జిల్లా ప్రణాళికాధికారి శ్రీ పి. మల్లికార్జునంగారిచే జరుపబడింది. పంచాయితీ అధ్యక్షులు శ్రీ పి. వేణుగోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ సి. వి. సుబ్బయ్యగారు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, శిక్షణావశ్యకతలను గూర్చి పుపన్యసించిరి. వ్యవసాయాది వివిధ విషయాలపై వుపన్యాసములు జరిగినవి. శ్రీ విలువూరు సుందరరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఏర్పడిన శ్రమదానకమిటీ నాయుడుపేట వెంకటగిరి రోడ్డులోనుండి గ్రామంలోకి మట్టి రోడ్డు నిర్మించింది. ఈ కృషిలో గ్రామస్తులు చూపిన వుత్సాహం; శిబిరానికి యిచ్చిన సహకారం అనుపమానమంటే అతిశయోక్తి గాదు. శాసనసభ్యులు శ్రీ పాదిశెట్టి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారుగూడా ఒకరోజు శిబిరకార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

—ఓ. వి.

* * *

కనిగిరి జొన్న బహుమతులు

ఎకరాకు 6670 పౌన్లు జొన్న పండించిన కనిగిరి వాస్తవ్యుడు శ్రీ టి. అల్లూరయ్యకు; ఎకరమునకు 1980 పౌన్లుపండించిన పామూరు మునసబు వి. వెంకటేశ్వర్లుగార్లకు, నవం 19 తేది కనిగిరిలో శ్రీ ఎన్. బసవయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, డాక్టరు శ్రీమతి సుశీలానాయర్ గారిచే బహుమతి ప్రదానం జరిగింది. సభలో అధికాహారోత్పత్తి అవశ్యకతనుగూర్చి శ్రీ కె. వి. రెడ్డి లక్ష్మీరెడ్డి, తాలూకా వ్యవసాయ సహాయకుడు శ్రీ వి. సి. పుల్లయ్య, శ్రీ పోలిరెడ్డి, స్థానిక వ్యవసాయాధికారిగారలు పుపన్యసించారు.

—ఓ. వి.

* * *

యల్లాయపాళెం చౌకబియ్యం

శ్రీయుతులు పూండ్ల రాధాకృష్ణారెడ్డి, పామూరు వెంకురెడ్డి, శంకరరెడ్డి, దేవరం రమణారెడ్డి, పముజాల రమణయ్యగారలు గూడా బియ్యం చౌకగా సరఫరాచేస్తున్నారు. శ్రీ అల్లంపాటి గోపాలరెడ్డిగారు సేరు 0-8-0 లవంతున అమ్మించారు. వీరందరికి మా నిండుకృతజ్ఞతను తెలియజేస్తున్నాము. మరికొందరు రైతులుగూడా చౌకగా బియ్యం యిచ్చుటకు వాగ్దానం చేశారు.

* * *

శ్రీ పందిపాటి సుబ్బరామరెడ్డిగారు మా రిజనులకు దేవాలయం నిర్మించి యిస్తానని వాగ్దానంచేసి, పనిప్రారంభించినందుకు వారికి మా ప్రత్యేక నమస్కారములు.

—పోలిచర్ల నరసయ్య

* * *

కావలి కళాశాల

8 తేది పాటలపోటీలు జరిగినవి. శ్రీ కె. వి. సత్యప్రసన్న గారు అందరికంటే మధురంగా పాడి, శ్రోతల హృదయాలను చూరగొన్నారు. —టి.ఆర్.ఆర్. నాయుడు

* * *

గోగులపల్లెకు బస్సు

మెంగుర్లూరు నుండి దర్శిగుంట పేటవరకు రోడ్డు వేసి చాలకాలమైంది. ఈరోడ్డుబస్సులు నడచుటకు అనుకూలంగా వుందని ఇంజనీర్లు మొదలు అందరు అధికార్లు అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. కాని ఈనాటికి బస్సుసౌకర్యం లేదు. కావున యిప్పటికైనా మెంగుర్లూరుకు వచ్చు బస్సులలో ఒకదానిని గోగులపల్లెవరకు నడిపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

—షేకు నాగూరుసాహెబు.

* * *

ఓడూరు శిబిరం

గూడూరు బ్లాకు అధ్వర్యమున గ్రామసహాయకుల శిబిరం ఓడూరులో జరిగింది. శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ప్రారంభించారు. గూడూరు డిప్యూటీకలెక్టరు శ్రీ బి బాలకృష్ణమూర్తిగారు, ప్రజాస్వామిక వికేంద్రీకరణ పరిధుల్లో యంత్రాంగంలో అధికార్ల పాత్రనుగూర్చి మాట్లాడారు. మూడురోజులపాటు వివిధ విషయాలపై బి. డి. ఓ. శ్రీ రంగయ్య ప్రభృతి అధికార, అనధికారుల వుపన్యాసాలు చర్చలు జరిగినవి. —ఓ.వి.

* * *

కొడవలూరు బాలల సంఘం

కె. వెంకయ్య అధ్యక్షుడుగా, సి. నారాయణరావు వుపాధ్యక్షుడుగా, పి. వెంకటరమయ్య గారు కార్యదర్శిగ, టి. పరంధామయ్యగారుసహాయ కార్యదర్శిగా, వి. చిన్నవెంకటరమణయ్య కోశాధికారిగా బాలలసంఘం స్థాపించబడింది. —జి. వి. రమణయ్య

పెళ్లినాటిప్రమాణాలు

(11-వ పేజీ తరువాయి)

మామూలుగా సినిమాల్లో తాంపిల్లని మరోపాత్ర నాగేశ్వరరావు నిర్వహించిన కృష్ణారావుది. రుక్మిణి అంటే మొదటినుంచీ ప్రేమ, అభిమానం కృష్ణారావుకి. ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్లలుపుట్టాక, ఉన్నట్టుండి పాపాయి తుమ్మిందికాబట్టి డాక్టరుకి కాలేదని రుక్మిణి అనడం మొదలయిన తరువాత కొంచెం కొంచెంగా అనురాగాలు మరుగవుతాయి. వాళ్ళ ఆఫీసులోకి రాధ ప్రవేశించింది మొదలు ఆ అమ్మాయివేపు మనసు తిరుగుతుంది. ఆ అమ్మాయికి తనంటే అభిమానమని, ప్రేమఅని తనకుతాను చెప్పుకొని ఉబ్బిపోతాడు. ఆఖరుకు అసలుసంగతి బయటపడ్డాక 'పాతపెళ్లాంకన్న అచ్చొచ్చేదేది' లేదని తెలుసుకొని కొంతసేపు రుక్మిణి కనపడకపోతే చిన్నపిల్లాడిలా ఏడుస్తాడు. రుక్మిణి ఎంతటి ఉత్తమురాల్లో తెలుసుకొంటాడు. యీ పాత్రను నాగేశ్వరరావు సహజవైభవంతో ప్రతిభతో పోషించాడు. పాత్రస్వభావాన్ని క్షుణ్ణంగా అర్థంచేసుకొని దానికెక్కడా అన్యాయం చేయకుండా నిగ్రహంతో నటించి కృష్ణారావును మనకు మరపురాని కీ. ఆప్తుణ్ణి చేశారు నాగేశ్వరరావు.

ఊరంతా అమోఘమైన బర్రాగా ఒక్కతొన్న, ఎమ్. వి. హాల్ అంతటివాడు జీనియస్ అన్న సలహాలరావు ఇంకో అపూర్వమైన పాత్ర. ఇతరుల కష్టాల్ని వింటుకొంటూ, అమోఘమైన తన సలహాలతో వాటిని తొలగిస్తూ ఒకరికి సహాయంచేసేతత్వం సలహాలరావుది. యీపాత్రను రమణారెడ్డి ప్రాణంపోసి, ప్రతిభజూపి, సెభాస్ అనిపించుకున్నాడు. భీమసేనరావుగా రంగారావు మరోసారి తనప్రతిభనురుజువు చేసుకొన్నాడు. మిగిలినవారంతాకూడా తమతమ పాత్రలకు న్యాయంచేసారు. రాధపాత్రమాత్రం ఉండాల్సినంత నిండుగాలేదు. రాజసులోచన తెలుగును అరవాళ్లు మాట్లాడినట్లు మాట్లాడింది. ముఖవళికల్లోను, నటనలోను తెచ్చిపెట్టుకొన్న ప్రయాస చాలా ఉన్నందువల్ల యీపాత్ర మనకు దూరంగానే ఉండిపోయింది.

సంగీతం యీ చిత్రానికి ఉండవలసినంత బాగాలేదు.

మొత్తానికి 'ప్రమాణాలు' అందరు చూసి ఆనందించదగిన చిత్రం. దర్శకత్వం, నటన, రచన అన్నీ ఉత్తమస్థాయిలోఉండి చక్కని చిత్రాన్ని రూపొందించాయి. హాలులో కూర్చున్నంతసేపూ సినిమాచూస్తున్నట్టులేదు. మన ఆప్తులకు జరిగిన విషయాలను చూస్తున్నట్టూ, వింటూన్నట్లూ ఉన్నది.

ఈ చిత్రాన్ని ఇంత మనోరంజకంగాతీసి, తెలుగుచిత్రాల్లో కొత్త పరిణామాలు సాధించిన కె. వి. రెడ్డి గారు అభినందనీయులు. అట్టే ఖర్చులేకుండా పెళ్ళిళ్లెలా చేయవచ్చో చెప్పడంతోపాటు, ఒక్కొక్క నొప్పికలిగించకుండా అందరినీ నవ్వించే చక్కటిచిత్రం ఎట్లా అందివ్వవచ్చోకూడా చూపించారు. ఈరోజు ఆంధ్రదేశానికి ఈ వంటిదన్నంత అవసరం యింకేదానికి లేదేమో!

చిత్రసమీక్ష ★ ★ ★

కథలో, రచనలో, నటనలో, దర్శకత్వంలో అన్నిటా వుత్తమస్థాయి నందుకున్న

పెళ్లినాటి ప్రమాణాలు

సాంఘికాల్లోగూడా దిట్టఅని రుజువు పరచుకున్నారు శ్రీ కె. వి. రెడ్డి

శ్రీ పండితారాధ్యుల వీరభద్రరావు

రుక్మిణి పాతకాలపు పద్ధతుల్లో పెరిగిన పిల్ల. వాళ్ళ నాన్నకి వుత్తరం రాసేప్పుడు దాన్ని 'డియర్ డాడీ' అని మొదలెట్టదు. చక్కగా, భక్తిగా 'ప్రియమైన తండ్రిగారి పాదపద్మములకు నమస్కరించి' అని మొదలెడుతుంది. చక్కగా పాడుతుంది. వీణ వాయిస్తుంది. కలవాళ్ళయింట్లో పుట్టి పెరిగినా గర్వం, ఆడంబరం ఏమాత్రమూ లేవు. అమ్మ లేకపోయినా, వాళ్ళ నాన్న ఆ అమ్మాయిని గారాబంగా పెంచి పెద్దదాన్ని చేశాడు. రూపానికితగ్గ గుణంకల అమ్మాయి. తెలివి తేటలు, నిదానం, నెమ్మది, కలపిల్ల. సంప్రదాయాలుకల కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగినపిల్ల. ఇలాంటి అమ్మాయిని ఎవరైనా కళ్ళకద్దుకొని పెళ్ళిచేసుకొనేవారే. అయితే అల్లుడు మామగారికి నచ్చాలి. అమ్మాయి అన్నగారికి రాబోయే బావగారు నచ్చాలి. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా కాబోయే పెళ్ళికొడుకుని చూసి అమ్మాయికూడా ఇష్టపడాలి. అంచేత ఇంకా రుక్మిణికి పెళ్ళికాలేదు.

కృష్ణారావు ఎమ్. ఏ. పాసయ్యాడు. ముక్కు మొహం తీరుగానే ఉంటాయి. పెద్ద ఆస్తేం లేదుకాని పిల్లాడు బుద్ధిమంతుడు. పైకి రావలసినవాడూను. పెద్దవాళ్ళ ముందు కూర్చోడు. కొత్తవాళ్ళతో ఆట్టేమాట్లాడ్డు. ఎమ్. ఏ. పాసయ్యాక, ఆపైన ఏంచేయాలో తోచక ఇంటికెళ్దామనుకొని ఆ సంగతి చెప్పేందుకని ఓకోటా వాళ్ళ బాబాయిదగ్గర కొచ్చాడు.

చదువయింతర్వాత ఏంచేయాలా అన్నది కృష్ణారావుకు పెద్ద సమస్యే కావచ్చుగాని వాళ్ళబాబాయ్ సలహాలరావుకి మాత్రం అదేమంత పెద్దచిక్కు ప్రశ్న కాదు. చదువు అయిపోగానే పెళ్ళిచేసుకోవాలి. ఆపైన ఇల్లు చూసుకోవాలి. ఆపైన పిల్లల్నికనాలి. అయితే యీ ప్రణాళికనంత అమలు చేయాలంటే కృష్ణారావుకి ఓ హోల్డాలుతప్పినట్టే యింకేంలేదు. అంచేత వాళ్ళబాబాయ్ ఆలోచించి అబ్బాయి స్థితిగతులన్నీ ఓ ఉత్తరంలో రుక్మిణి వాళ్ళనాన్న దివాన్‌బహదూర్ భీమసేనరావుగారికి రాసి అబ్బాయిని రుక్మిణి వాళ్ళింటికి ప్రయాణం కట్టించాడు. అయితే ఆ ఉత్తరం అబ్బాయ్‌కియ్యాల్సొచ్చేప్పటికి, మతిమరుపుతో తానిదివరకే పిచ్చయ్యకే ఓ వంటాయనకోసం రాసివుంచిన సిఫారసును కృష్ణారావుకిచ్చి అసలు ఉత్తరం తనదగ్గరనే వుంచుకొన్నాడు.

ముచ్చెప్పిన పోది విన్నాక, ఇప్పుడో, ఇంకాసేపటికో ఓ అందాల చంద్రుడు దిన్ను వమక్కొంటూవచ్చి, పెళ్లిచేసుకొంటాడని కలలు కంటున్న రుక్మిణి వాళ్లింటికి బాబాయిచ్చిన ఉత్తరం పుచ్చుకొని పిచ్చాయ్ వురఫ్ కృష్ణారావు హాజరవుతాడు! అల్లుడు కావలసిన ఇంట్లో అడుగుపెట్టి పట్టుమని పదినిముషాలన్నా కాకుండానే కృష్ణారావుకు పొయ్యిదగ్గర పడిగాపులు ప్రారంభమవుతాయి. జరిగిన పొరబాటు తెలుసుకొని, అసలు వంటాయన పిచ్చయ్యను వెంటబెట్టుకొని వాళ్లబాబాయ్‌కూడా అక్కడదిగేదాక కృష్ణారావుకు కత్తిపీటతో కుస్తీ తప్పదు.

జరిగిన పొరపాటు తెలిసింతర్వాత అబ్బాయిగారికి భీమసేనరావు గారింట్లో వారంరోజుల ఆతిథ్యం దొరకడం, యీ వారంరోజుల్లో అమ్మాయిగారికి అబ్బాయిగారు, అబ్బాయిగారికి అమ్మాయిగారు నచ్చడం, చెరోకపాట పాడుకోవడం, అబ్బాయిగారు తన అవస్థనంతా ఓ పలకమీద రాసి, అమ్మాయిగారిని ఔనో కాదో చెప్పమనడం, అమ్మాయిగారు అబ్బాయిగార్ని ముందు కొంచెం తికమక పెట్టినా ఆఖరుకు 'ప్రేమఎన్నికలో' ఒక్క ఓటుతో నెగ్గించడం, ఆపైన పెళ్లిముచ్చట్లు మొదలు కావడం, ఆగిపోవడం, సమయానికి అమ్మాయి అన్నయ్య ప్రభాకర్ రంగంలో ప్రవేశించడం, అబ్బాయ్ అమ్మాయికి, వాళ్ల అన్నయ్యకి నచ్చాడు కాబట్టి మామగారుకూడా పెళ్ళికి ఒప్పుకోడం, ఆపైన ఓ నాయకుడువచ్చి అణుయుగం పద్ధతుల కనుగుణంగా పెళ్ళి జరిపించడం చకచకా అయిపోతాయి.

పెళ్ళిచేసుకోగానే కృష్ణారావు 6 వేల రూపాయలు తీసుకొని ఎమ్. వి. హాల్ సామానమర్చిన సలహాలరావు గారింట్లో కాపరంపెట్టి, వాళ్ళ బాబాయ్ ఆఫీసులోనే ఓ ఉద్యోగం సంపాదించుకొని, వెన్నెల్లో విరహం ఎందుకుంటుందో, చల్లదనంలో వేడి ఎందుకో కనుక్కొంటూ హాయిగా కాలం గడుపుతుంటాడు. మూడుకాయలు రెండు పూవులుగా సంసారం చల్లగా సాగిపోతుంటుంది.

ఇలా వుండగా ఓకోటా వెంకి చెప్పాలు తొడుక్కొని, పెద్ద సిఫారసు చేతబెట్టుకొని రాధకే అమ్మాయి కృష్ణారావు ఆఫీసులోకి వస్తుంది. వచ్చింది లగాయతు తోటి వుద్యోగులకు 'పదపదికి' నేర్పుతూ, ఆఫీసుకు కళ తేవడం ప్రారంభిస్తుంది. కృష్ణారావు మనస్సులో వికారాలు రేకెత్తించి, మధుర భావాలు చిగురింప చేస్తుంది.

ఈ 'ప్రేమగండం'లోపడి కృష్ణారావు హార్లిక్స్ తాగడం మానేసి కాఫీకోసం కలయబడ్తాడు. ఈ కటికలబుకంటూ 'ఆరేవిట్రా'? అని ఎవరైనా అడిగితే వారిమీద ఎగిరిపడ్తూ తిరగడం మొదలెడతాడు.

సంగతి తెలుసుకొని సలహాలరావు బాబాయి, ప్రభాకరూ, విశ్వప్రయత్నం చేసి, కృష్ణారావు మనస్సును మళ్లీ పాతపట్టాలమీదికి మళ్లిస్తారు. పెళ్లప్పుడూ, ఆతర్వాతకూడా రుక్మిణిలో తాను చూడని సుగుణాలు ఒక్కసారిగా కృష్ణారావుకు కన్పిస్తాయి. మనసు మార్చుకొని, లెంపలేసుకొని మళ్లీ మనవాడవుతాడు కృష్ణారావు.

పింగళి నాగేంద్రరావు వ్రాసిన యీకథని తీసుకొని సినిమాకు సరిపోయేట్టు దాన్నిమార్చి కె. వి. రెడ్డిగారు ఓకమ్మటి చిత్రాన్ని అందిచ్చారు. 'ప్రమాణాల'కథ మనకందరికీ రోజు ఎక్కడో ఒకచోట కన్పిస్తుందేకే. అతిసాధారణమైన ఈకథను తీసుకొని పట్టుసడలకుండా, కొత్తపోకడలతో రెండున్నర గంటలసేపు నడిపించారు రెడ్డిగారు. సంఘటనలను కల్పించుకోవడంలోగాని, వాటిని చిత్రించడంలోగాని సహజత్వం, వాస్తవికత దెబ్బతినకుండా, ప్రహసనం అవసరం లేకుండానే హాసనం సృష్టిస్తూ సున్నితమైన హాస్యధోరణిలో కథను చెప్పుకొంటూ వచ్చారు. చిత్రం చూస్తున్నంతసేపు మనం పాత్రలనుచూచినట్టుకాకుండా పాత్రలతోపాటు నవ్వుతాం. క్షణంలో పాత్రలకు సన్నిహితులమై వారికి ఆప్తులమవుతాం. వారి కష్టాలుచూసి కంట తడిపెడతాం. మొదటి నుంచి నవ్విస్తూ కథ చెప్పుకొచ్చిన రెడ్డిగారు ఆఖరు ఐదు పది నిమిషాల్లో ప్రేక్షకుల హృదయాలను బరువెక్కిస్తారు.

చిత్రంలో అడుగడుగునా నూతనత్వం, సహజత్వం వుట్టిపడ్డాయి. చమత్కారాలతో, హాస్యభరితమైన చిన్న కేకాలతో రెడ్డిగారు ప్రేక్షకులను మొదట్నుంచి వశంచేసుకొన్నారు. చిత్రం మొదట్నుంచి చివరిదాకా రెడ్డిగారి అమృతహస్తం మనకు కనిపిస్తూటుంది. 'ప్రమాణాల'తో మరోసారి రెడ్డిగారు సాంఘికాలలోగూడా మేటిఅని నిరూపించుకొన్నారు.

నాగేంద్రరావుగారు తమకథలోని పాత్ర లన్నింటినీ సానుభూతితో, రసజ్ఞతతో సృష్టించారు. చిత్రంలో ఏఒక్కపాత్రకూడా బొంబాయి సినిమాల్లోంచిగాని, ఇంగ్లీషు నవలలనుంచిగాని దిగుమతికాలేదు. రోజూ మనముందు మెలిగే మనుషులకథ 'ప్రమాణాల' కథ. వారి చేతలుకూడా కల్పనలలాకాకుండా సహజంగా వాస్తవికంగా వున్నాయి.

'రుక్మిణి' ని సినిమాల్లోచూడటం ఇదే మొదటిసారేమో! అప్పుడప్పుడు పుస్తకాల్లోను, భారతి, ఆంధ్రపత్రిక కథల్లోను మాత్రమే ఇంతవరకు రుక్మిణిని మనం చూడాయగా చూశాం. తెరమీద రుక్మిణి వున్నంతసేపూ 'రుక్మిణి' జమునకాకుండా 'రుక్మిణి' గానే వుండటం జమున నటనా కౌశల్యానికి చక్కటి నిదర్శనం. రుక్మిణి నిండుకుండవంటి మనిషి. ఎంతకష్టంవచ్చినా తొణకదు. ఎంతో లోతయినమనస్సు రుక్మిణిది. మామూలుస్త్రీలు ముఖం చిట్లించి, కస్సుకొటిక ఇల్లూ, ఊరూ యాగిచేసేసమయాల్లో రుక్మిణి మాటైనాజారదు. మొండి సహనంతో తన కష్టాన్ని తన కడుపులోనే పెట్టుకొని మూగబాధ అనుభవిస్తుంది. స్త్రీ సహజమైన గాంభీర్యం, నిబ్బరం, సహనం, ఆప్యాయత, త్యాగం వుట్టిపడే యీపాత్రను, ఎంతో సమర్థతతో పోషించింది జమున. మనకు తెలీకుండానే రుక్మిణితో కష్టసుఖాలు పంచుకొని, ఆమెతోపాటు మనంకూడా ఆనందంలో, బాధలో రెండున్నర గంటలు గడుపుతాం.

—కొరవ 10 పేజీలో

కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ - నెల్లూరు

నెల్లూరున పుట్టి దినదిన ప్రవర్ధమానము గాంచుచున్న ఆదర్శ సహకార సంస్థ

స్థాపితం : 1918

చెల్లింపబడిన వాటాధనం రు. 977868/-
క్షేమనిధి — రు. 359748/-

ప్రభుత్వమువారి తనిఖీకిలోబడి పనిచేయుచున్నది. అన్నివిధములగు బ్యాంకింగు పనులు చేయును - ఫిక్సుడు డిపాజిట్లపై యీ క్రింద వడ్డీ యివ్వబడును.

6 నెలలకు సం॥ 1.కి 100.కి	రు. 3-0-0
12 నెలలకు	రు. 3-8-0
36 నెలలు అంతకుపైబడి	రు. 4-0-0

కరెంటు, సేవింగ్సు, ప్రావిడెంటుఫండు డిపాజిట్లు పై వడ్డీరేటు ఇతర వివరములు బ్యాంకుఆఫీసులో కనుగొనప్రార్థన.

—రేబాల దశరథరామరెడ్డి,
B. A. (HON) L L B.
అధ్యక్షులు.

ఒంగోలు సబుజడ్జిగారి కోర్టులో

బాపట్ల సబ్‌కోర్టు ఫయిల్

O. S. 15 of 49. E. P. 31 of 58.

(1) అనంతబొట్ల వెంకట సుబ్బమ్మ వగైరాలు } —వాదులు.
అనంతబొట్ల రామక్రిష్ణయ్య వగయిరాలు } —ప్రతివాదులు.

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు సబురిజిస్ట్రరులో చేరిన చినకండ్లగుంట గ్రామములో ఈ డిక్రీకి దార్జిగా ఇవ్వబడిన 0-షెడ్యూలు 33.34.35 ఐయిటములకు హద్దులు:-

(1) నెం 178 రు, పట్టా సర్వే నెం 86 రు, యె 33—42 ట్లలో యె 2—50 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] డొంక [ద] రావంరెడ్డి రామిరెడ్డి [ప] సమిరెడ్డి సర్పారెడ్డి, బల్లిపల్లి కనకయ్య [వు] అనంతబొట్ల రాధాక్రిష్ణయ్య. మెట్టకోరు సర్కారుపాట రూ. 250/- లు.

(2) నెం 67 రు పట్టా సర్వే నెం 92 రు యె 4—54 సెంట్లకు హద్దులు:- [తూ] అనంతబొట్ల రామయ్య [ద] చామర్తివారి ఖండ్రిక [ప] డొంక [వు] వేమా రత్తయ్య. మెట్టకోరు సర్కారుపాట రూ. 4500/- లు.

(3) నెం. 69 రు, పట్టా సర్వే నెం 110 రు, యె 8—19 ట్లలో దక్షిణపువైపు యె 4—00 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] డొంక [ద] అనంతబొట్ల రాధాక్రిష్ణయ్య [ప] కొణికేటి బాపిశెట్టి [వు] చందలూరి రామసుబ్బయ్య, వింగారెడ్డికోటమ్మ భూమి. సర్కారుపాట రూ. 6000/-లు.

వేలమువాయిదా 9-2-1959 తేది.
ఖరదర్ హియరింగు 16-2-1959 తేది.

—మంత్రి శివరామవెంకటకృష్ణరావు,
వాదుల అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 276 of 58. I. A. 1240 of 58.

సిద్దారెడ్డి మల్లారెడ్డివగైరా —వాదులు.
కోట బలరామరెడ్డివగైరా —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు వ్యాజ్యె కొత్తపాలెం - చెన్నాయనిపాలెం - మల్లయపాలెం గ్రామ అందరి తరిపున దివ్రి మెజిటియుగా యీ నెంబరు దావా తెచ్చినందుకు ఆక్షేపణలు గలవారు 12-1-59 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు హైకోర్టులో హాజరై తమఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను. లేని ఎడల ఈకోర్టువారు దివ్యహించబడునని ఇదుమూలకంగా తెలుపబడినది.

—సంగోలు వెంకటరంగారావు వాది అడ్వకేటు.

ఆత్మకూరు స్థానాన్ని కాంగ్రెస్ నిల్పుకున్నది

ఆత్మకూరు ఉపఎన్నికలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి గారు గెలుపొందారు. ప్రజాసోషలిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ జి. సి. కొండయ్య గారికంటే, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి 29 ఓట్లుమాత్రం ఎక్కువగా వచ్చినవి. ఆనం సంజీవరెడ్డి గారికిది కేవలం సాంకేతిక విజయం. ఒక రాజకీయవాది భావ్యం చెప్పినట్లు, కాంగ్రెస్ విజయం నైతికపరాజయమని చెప్ప వచ్చునేమో!

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థివిజయం ఖచ్చితమనేది అందరం విశ్వసించాము. కాని మెజారిటీ యింత తక్కువగా వుంటుందని వూహించలేదు. కనీసం మూడువేల మెజారిటీకి తక్కువ లేకుండా వస్తుందనుకున్నాము.

ఓటింగు వివరం

నియోజకవర్గంలోని 67,749 మంది ఓటర్లకు గాను 46,976 ఓట్లు పోలైనవి. అంటే నూటికి 70 ఓట్లుపోలైనవన్నమాట. ఇందులో

శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి - 22380
(కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి)
శ్రీ జి. సి. కొండయ్య - 22351
(ప్ర. సో. అభ్యర్థి)
డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామ చంద్రారెడ్డి (స్వ. అభ్యర్థి) - 437

ఓట్లు వచ్చినవి. 1808 ఓట్లు చెడిపోయినవి. (పోలింగువారి వివరం యీ సంచికలోనే స్థలాంతరమున యివ్వబడినవి).

ఫిర్కాలవారీగా జూస్తే అనంతసాగరం, ఆత్మకూరు, వింజమూరు ఫిర్కాలు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి; తక్కిన మూడుఫిర్కాలు కొండయ్యకు అధికసంఖ్యలో ఓట్లను యిచ్చినవి.

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి ఫిర్కాఅయిన అనంతసాగరంలో సంజీవరెడ్డి మెజారిటీ సంపాయించుటలో కలుగగా; కొండయ్య తనఫిర్కాఅయిన ఆత్మకూరులో అధికసంఖ్య పొందలేకపోయారు. అయితే యిరువురు అభ్యర్థులూ తమతమ స్వగ్రామాలలోమాత్రం (సంజీవరెడ్డి—కామిరెడ్డిపాడు; కొండయ్య—వాశిలి) మెజారిటీ పొందారు.

ఫిర్కాలవారీగా

ఫిర్కాలవారీగా ఆయా అభ్యర్థులకు యీ క్రిందివిధంగా ఓట్లువచ్చినవి.

ఫిర్కా	కాం.	ప్ర.సో.	స్వ.
అనంతసాగరం	5731	3148	70
మహిమలూరు	3202	4862	91
ఆత్మకూరు	4649	3456	74
అనుమసముద్రంపేట -	2227	2317	67
చిరమన	1788	3916	46
వింజమూరు	4766	4651	89

తలక్రిందులైన అంచనాలు

ఓటింగు అంచనాలు తలక్రిందులైనవి. చివరి రెండుమూడు రోజులలో అనూహితమైనమార్పు వచ్చింది. కొండయ్యవర్గంవారు సైతం కాంగ్రెస్ఫిర్కాగా ఆమోదించిన వింజమూరులోనే కాంగ్రెస్‌కు నూరు ఓట్లు మెజారిటీ వచ్చిందంటే, యిక తక్కినచోట్ల తలక్రిందులు కావడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. ఒక్క అనంతసాగరం ఫిర్కాలోతప్ప — తక్కిన అన్నిఫిర్కాలలోనూ పోలింగుకు వారంరోజులు ముందువున్న కాంగ్రెస్ అనుకూల వాతావరణం, లోలోపల మారిపోయి, చివరకు యీ విధంగా పరిణమించిందంటే, సంస్థాయాశ్చర్యాలు కలుగకమానవు.

కారణమేమి?

చివరి నిముషంలోని యీ మార్పుకు, కారణాలేమో యిదమిద్ధంగా చెప్పలేము. కాని ప్రత్యేకంగా ఏదో జరిగిందని మాత్రం చెప్పకతప్పదు. ఈ చివరి నిముషపు మోసానికి ప్రబలమైన కారణం వుండితీరాలి. అది ఏమైంది చెప్పలేము. పరస్పర ఆరోపణలు ఎన్నిక అనంతరం అనవసరం.

కాని కులాలరీత్యా ఎన్నికలలో ఆలోచనలు జరగడం దేశానిష్టదాయకం. పోలింగుల వారీ ఓట్లవివరాలుజూస్తే యీ తత్వం ఎంత ప్రబలంగా పనిచేసింది అర్థమవుతుంది. కాంగ్రెస్‌కు ఆఖరు ఘడియలలో అనుకూలంగా పరిణమించిన వాతావరణాల్లో ముఖ్యమైనది యిదే. కొండయ్యకు ఓటర్ల సంఖ్యలో కొద్ది ఒకటిరెండు తక్కువవుంటే వుండవచ్చుగాని, యింకేవిధంగా కూడా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికంటే వెనుకబడలేదు సరిగదా, యింకా ముందు మిగిలాడని అంటారు. ఈ ఎన్నికలో కొండయ్యకువచ్చిన సహాయం, సహకారం అనూహితమైనవని; కొండయ్య కూడా ఆశించివుండడని: యికముందు యిలాంటి సహకారం వారికి లభించడం దుర్లభమని చూచినవారంటారు. ఏ పోలింగులో తనకెన్ని ఓట్లువచ్చేది ఎన్నిక సమయంలో ముందుగానే కొండయ్య ఖచ్చితంగా చెప్పగలుగుతుండేవాడంటే, లోలోపల ఎంత కృషిజరిగివుంటుందో మనం వూహించుకోవచ్చు.

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థితరఫుంగా జనస్తోమకేగాని, క్రమబద్ధంగా, పకడ్బందీగా పనిజరగలేదంటారు. అదీగాక కొండయ్య అరునెలల ముందునుండి ఒకటికి పదిసార్లు గ్రామాలు తిరిగి, ప్రచారంచేసి, వాగ్దానాలుపొందగా; కాంగ్రెస్అభ్యర్థి ఆఖరుక్షణంలో రంగంలో దిగడం కొంతనష్టాన్ని కల్గించివుంటుంది.

తిరుపతినాయుడు ఆదర్శం

నియోజకవర్గమంతా కులతత్వాలతో మార్మోగిపోగా, ఆ ప్రవాహంలో కొట్టుకపోకుండా, ఆదర్శప్రాయంగా నిలిచారు శ్రీ

—కొరక 7-వ పేజీలో

ఒక అవసరానికి
పొదుపు చేయండి

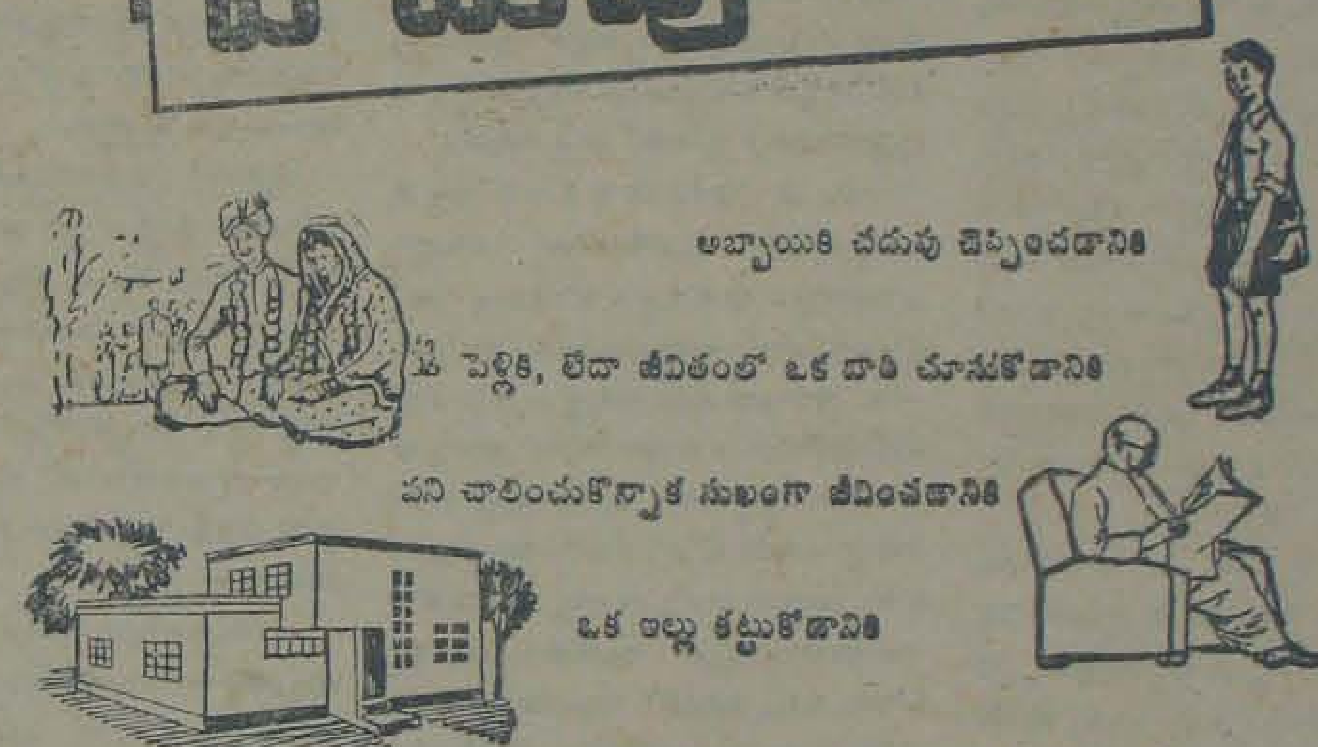

ఇలాగ ఏదో ఒక అవసరానికిగాను—ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన

కొత్త
గడువు డిపాజిటు పొదుపు పథకం లో

ప్రతి నెలా మీ పొదుపు ధనాన్ని మదుపు పెట్టండి

నెలసరి డిపాజిట్లు ▶ ప్రతి నెలా రు 5, 10, 20, 50, 100, 200 చొప్పున.

నెలసరి రు 10 ల డిపాజిట్లపై లభించేది ▶ 5-ఏళ్ల తర్వాత రు 650, 10-ఏళ్ల తర్వాత రు 1,450

డిపాజిటు పరిమితి ▶ ఒక్కరు విడిగా రు 12,000, ఇద్దరు వ్యక్తులు కలసి అయితే రు.21,000 ల వరకు డిపాజిటు చేయవచ్చును.

డిపాజిట్లు కొనసాగించ లేక పోతే ▶ (అ) పరిణతి తేదీ పొడిగించే షరతుపై, 5-ఏళ్ల డిపాజిట్లకు 5 నెలలు; 10-ఏళ్ల డిపాజిట్లకు 10 నెలలు నెలసరి జమలలో అంతరాయం వుండవచ్చును;
(ఆ) పరిణతి చెందినాక దామాషా ప్రకారం సొమ్ము వాపసు తీసుకొనవచ్చును.

దగ్గరలో వున్న పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకు గాని
జాతీయ పొదుపు ఉద్యమ సంస్థ
గాని ఈ పథకం విషయమై పూర్తి వివరాలు
మీకు సంతోషంతో తెలియజేస్తాయి

D.A.58/344

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.